

Mekbê idjaer kute amikajmã'ã Jeju mar nhõ pi'ôk no'ôk ne ja.

Me'õ ne Jeju'ã pi'ôk no'ôk ne kam mekbê idjaer kute amikajmã'ã Jeju markumrêx jamã ano, ar kute mrâmri Jeju'ã ngràkumrêxmã. Mekbê idjaer kwÿ ne ar amikajmã'ã Jeju man kam arÿm kute ari mÿjjakôt akëxmã. Näm ar abenmã,
—Gwaj akubyn Môjdjê kukràdjà tûmjakôt amijo baba.

Ne ajte,

—Gwaj akubyn Metîndjwÿnhmã mry bôn kamrô kapí. Birâm Jeju kamrô me bajaxweo bingrành mânhkutã kêt, gwaj akubyn mry kamrôdjhÿ me bajaxwe pânh ajte Metîndjwÿnhmã kungã ane. Kam ne me'õ arkum pi'ôk no'ôk ne arkum,

—Kati, Jeju pydji kute me bajaxweo bingrành djwÿnh. Kwârik wânh atemã ibej mÿjja 'õ jabej kêt. Jeju kamrô pydji ne me bajaxwe mânhkutã. Kwârik wânh Jeju kamrô nibej mry kamrô nhôr kêt, ane. Näm ã anen kam arkum Jeju mex jarê. Jejubê ne Metîndjwÿnh kra. Jeju ne mÿjja kunî kuràm mexkumrêx. Ne kadji mrânh djwÿnh kuràm raxi. Ne Môjdjê kuràm raxi. Ne me kute me kadji Metîndjwÿnh mar djwÿnhja kuràm raxi. Jeju kamrô ne mry kamrô kuràm mexkumrêx ne kam kute o me axweo bingrành kadji mexkumrêx. Nhym Jeju kukràdjà nyja ne Môjdjê kukràdjà tûm jakâjbê bôx ne kuràm mexkumrêx. Kam gêdja me mrâmri Jeju'ã ngràkumrêx ne mä 'amÿn kanga kêtkumrêx ne mä kôt ajkamën õ pykakam bôx, kàjkwakam õ pykakam bôx.

Metîndjwÿnh kra kute raxo kadji mrânh djwÿnh jakrenh.

Kor 1.15

1 ¹Amrêbê ne Metîndjwÿnh me bakukâmäremä kabën. Me kute kabën jarênh djwÿnhkôt ne memä kabën, ne apÿnh mÿjja djàri kôt memä amijo amirîto tê. Näm memä kabën têm tâmtä ï amü kamingrânymä kabën ba. ²Nhym bep ajbir ne Krakôtbit me bamä kabën ne. Ajbir ne akati kute o ino rerkambit Krakôt me bamä kabën ne me bamä amijo amirît ne.

Bir be, arÿm kute Kramä mÿjja kunî kangaja pumû. Nhym kam Kra arÿm pykamë kàjkwamë mÿjja kunî 'y. Metîndjwÿnh djô'ã ne mÿjja kunî

¹y. ³Nâm Metîndjwînh jadjênh adjênh ne. Kubê Metîndjwînh tâm. Ar kute aben pyràk. Nâm 'itÿxumrêx ne kam ta amikabênkôt mÿjja pumûnh 'åno dja. Kute mÿjja kunî nhipêxja pumûnh 'åno dja. Djäm kabêñ ngri got. Nâm ta amikabêñ pymao mÿjja kunî pytân 'åno djan ar o ba.

Bir be, tâwâ ne me babê me bajaxweo pôx ne me bajo mex ne kam arÿm mä tê, mä kâjkwamä tén kam nhÿ. Metîndjwînh djubôk'ânh nhÿ. Metîndjwînh kubê kumkati djubôk'ânh nhÿ. Djäm me kâtâm ne me me bënjadjwyr rûnh djubôk'ânh krí? Kati, âm me bënjadjwyr rûnhbit. Me bënjadjwyr rûnh ne me me ubôk'ânh krí.

⁴Nà, kra ne ra:xi. Raxo kute kadjy mrânh djwînh jakrenh mexi. Ne umaodjwîy kute kadjy mrânh djwînh jakrenh. Bâm ne 'â bënjadjwyr më nhym uma: ne. ⁵Nhÿnh ne Metîndjwînh kadjy mrânh djwînh 'omâ kum,

“Mrämri abê ikrakumrêx. Jakam ne ba arÿm ajo ikrakumrêx ga amipânh ijo Abâmkumrêx”, ane got.

Kati, kramâbit ne â kabêñ ane. När kon, nhÿnh ne Metîndjwînh kadjy mrânh djwînh 'ô'â memâ kum,

“Dja ba o ikra nhym ijo Bâm”, ane got.

Kati, Kra'labit ne â kabêñ ane. ⁶Ne kam ajte, kute pykamâ kra janorkam memâ kum,

“Gora gê ikadjy mrânh djwînh kunî ikramâ rax jarê”, ane.

Be, kubê Metîndjwînh krakam arÿm kum mÿjja kunî re nhym rax ne.

⁷Nhym bep kadjy mrânh djwînh'âbit ne,

“Nâ bâm amikadjy mrânh djwînh nhipêx nhym kute kôkmë kuwy pyràk.

Akrânma imâ mrânh ne ikadjy àpênhmâ”, ane.

⁸⁻⁹Nhym bep Kramâbit ne kum,

“Be, Metîndjwînh, mrämri dja ga meo aba râ'â râ'â ne.

Nâ gâm katât meo aban amâ mÿjja mexbit kînh ne katât amijo aba ne amâ mÿjja punu kurê.

Kam ne ba ibê anhô Metîndjwînh ne amijo apytân arax kadjy adja.

Ga kam akînhkumrêx ne. Nâ gâm araxmë akînho anhôbikwa kunî jakrenh mex ne”, ane.

Nâm â Kramâ ane ne kam ajte kum,

¹⁰“Ga, Bënjadjwyr, ga ne ga krax kurûm pyka nhipêx ne anhikrao kâjkwa nhipêx.

¹¹⁻¹²Dja ï apêx. Nhym bep kati, gajbit dja ga arâ'â: râ'â râ'â.

Nhym bep kati, dja ï kute kubékâ pyràk ne tûm ne.

Mrämri ne me kute kubékâ, mÿjja tûm, inôkâ tûm nhym me kute krän o mrânh ne 'ê'â rênhja pyràk. Dja ga ï â kâjkwamë pyka tûm krän o atêm ne mênho ane. Ne kam arÿm pânny nhô.

Nhym bep ga dja ga tûmrâm arâ'â râ'â ne. Ga adjwînh tâmo dja ga amû arâ'â: râ'â ne. Dja ga atemâ kêtakumrêx”, ane.

Bir be, nâm â Kramâ ane.

¹³Nhÿnh got kadjy mrânh djwînh 'omâ kum,

“Amrē idjubôk'ānh nhŷ, abēnadjwŷr raxkam idjubôk'ānh nhŷ.
Ikutêp nhŷ ba 'yr amrē awŷr akurê djwŷnho mō ga kwŷ o apardjan
kwŷ nhimex”, ane.

Djâm kute kadŷy mrânh djwŷnhmâ ā anhŷr got? Arkati, Kramâbit ne
ā kabën ane. ¹⁴Nhym bep kadŷy mrânh djwŷnh ne Metîndjwŷnh nhô
àpênh kajgo. Djâm mebêngôkre got^a amirît ne? Kati, me kute noo omûnh
kêt nhym Metîndjwŷnh me bakadŷy ano. Me ba ba, Metîndjwŷnh kute
me bapytâr ne kute ar me bajo bamâ, me bawŷr ne anoro dja, kute me
bapumûnh ne kute me bajâno ãmmâ ne me bawŷr ano.

Me kute Metîndjwŷnh kabën mar 'ano ãmmâ.

2 ¹Bir be, kam, Metîndjwŷnh kute me bamâ krabê kumkati
janorkam dja gwaj tu amijamakkrekam nhôrkumrêx. Me kute gwaj
bamâ katât arênh gwaj baje marja tâm dja gwaj tu amijamakkrekam
nhôrkumrêx ne 'amŷnh tŷx, gwaj baje o babiknor karô. Dja gwaj ate ar
bakrân baban kam ī o babiknor mex ne, o babiknor mexo tê.

²Amrêbê ne kadŷy mrânh djwŷnh memâ Môjdjê kukrâdjâ jarê, me kute kôt
amijo bamâ. Nhym me'o kôt kute amijo ba kêt nàr kon kubê binhirênh katâ
nhym kam arŷm kum o pânh ne. Katât kum o pânh ne. ³Bir be, dja gwaj badjwŷ
ate bakrân ar baba djâm kute gwaj bamâ o pânh kêtgmâ? E kum kati, gêdjâ
gwaj bamâdjwŷ o pânh ne. Amrêbê ne Metîndjwŷnh memâ kukrâdjâbit jarê.
Nhym me ate krân ar ba nhym arŷm memâ o pânh ne. Nhym bep ajbir, ajbir ne
me bamâ kra ngâ, krabê me bapytâr djwŷnh me bamâ kungâ. Djâm ate gwaj
bakräjamâ kute o pânh kêtgmâ? E kum kati ne. Dja gwaj bamâdjwŷ o pânh ne.
Bênjadjwŷr ta ne kumrêx memâ amijarê, kute me utârmâ amijarê. Nhym kam
kute ar meo baja, me kôt baja ne me kuman kam ô'â gwaj bamâ kôt arê, kabeno
kabën ne gwaj bamâ arê.

⁴Nhym Metîndjwŷnhdjjwŷ kôt mŷjja kwŷo amirît, me kute kôt kum kator kadŷy
ne umao apôx ne o mŷjja 'yro ba, apŷnh mŷjja pumûnh kêt 'yro ba, me kôt baja
ne me uma proo mŷjja 'yro ba. Nâm me me akrymê me kanêo mex, me tyk kwŷo
tin, bôm me nêje me karô rê, â ar meo anhŷro ba. Nhym kam Metîndjwŷnh ajte
kôt memâ ta Karô jano, apŷnh àpênh djâri ne kadŷy tu ukabikôt memâ kungrâ.
Nâm â Metîndjwŷnh kute meo bao ane, me kute Jejumâ kator kadŷy.

Jeju amijo kubêngôkren kute me bapyrâk.

⁵Djâm kadŷy mrânh djwŷnh Metîndjwŷnh kute amim umjŷr got? Kute ar
pykao ba kadŷy, kute amim umjŷr got? Ije ar amâ pyka ny jarênhja tâm, djâm kute
ar o bamâ? Kati, Jejubit ne kute ar pykao ba kadŷy Metîndjwŷnh amim kudja.
Kute mŷjja kumio ba kadŷy ne amim kudja. ⁶Â ne me'o Metîndjwŷnh kabenkam,

^a 1.14 Apŷnh me ô pyka djâri kunkôt ne me kuni bêngôkre. Kubékâ jakamê me
kakrätykmê me babêngôkremê ne me kuni: bêngôkre.

“Ê, Metîndjwînh, djâm me ibêngôkre imex got ga aje me imar râ'ämä? Mýkam ne ga me ikakritjao djuw mex ne?

⁷ Nâ gâm o kâtàm, akadjy mrânh djwînh kôpdji'â o kâtàm. O kâtàm 'iry kêt ga ajte umamë raxo utâ ⁸nhym ajte mrämri bênjadjwîr̄ rax ne mýjja kunio ba”, ane.

Nâm ã Metîndjwînh kabénkam ane. Ga kute mýjja kunio baja pumû. Nhýnh ne mýjja'õ kubê 'â kâtàm ne? Kati. Djâm me babêngôkre'â ne kabénja? E kum kati, Jeju'â ne â ane. Mebêngôkre kute mýjja kunio ba kêtja pumû.

⁹Nhym bep Jeju'â ne â ane. Mrämri ne kadjy mrânh djwînh kuràm kâtàm 'ikrân mex ne, nhym Metîndjwînh ajte 'â raxmë umamë kumë. Nâm me bapanh ty nhym kam pânh Metîndjwînh 'â kute raxmë umamë mënho ane. Metîndjwînh me bakam ukapri kôt ne amim kra'â karô nhym kam me bapanh ty, me bakunî pânh ty. Djâ nâm tyk kadjy tokry kêt ne ty? Kati, nâm tyk kadjy tokry: ne. Nhym kam pânh Bãmja 'â umamë ra:xmë kumë.

¹⁰Djâm Metîndjwînh kute kra tokry'â amim karôja punu got? Kati, mrämri katât. Metîndjwînh kute mýjja kunî 'yr ne kute ar o baja tâm ne krabê Jeju'â amim karô, kute tokry maro têm ne inomâ mënho ne kam mrämri kubê me bapytâr djwînhkumrêxmä. Tokrykôtbit ne me bapytâ. O ne Metîndjwînh me bakräpti pytân me bajo kra, kute ô kàjkwa mestiremâ me bajo têm gu me kramë baro'â arkam babamä. Jeju ne me bamä wan me bamä pryo mõn kàjkwamä wadjâ. Dja gu me ï kôt prylâ mõn wadjâ.

¹¹Bir be, ta Bám ne kubê me Babäm pydji. Ta, kute me bajo mex ar o bajamë gu me bamë ne gu meo Babäm pydji. Kam ne me bajo kamy. Me bakam pijâm kêt ne tu me bajo kamy. ¹²Nâm Bãmmä kum,

“Dja ba ikamyremë ikanikwînhremâ ajo amirît.

Me kute aben pydji nhipôkri dja ba memâ amex jarê”, ane.

¹³Ne kam ajte,

“Metîndjwînh kanàrràm dja ba ar amijo iba”, ane.

Ne kam ajte,

“Ota ba dja. Metîndjwînh kute imâ ikra nhörjamë ro'â ne bar dja”, ane. Nâm ã Jeju gwaj bajo õbikwao ane. ¹⁴Bir be, Metîndjwînh krabê ne gu me babaja. Ga me banhîja pumû. Me barerek, me bakatyk, me bakanê, me batokryja pumû. Kam ne Jeju amijo kubêngôkren^b kute me bapyrâkâ. Ne kam amitykköt Xatanajo ajkê. Xatanaj kute memâ tyk jarênh nhym me kabénköt tykja tâm ne prîne o ajkê. Kadjy ne amijo kubêngôkren ty.

^b 2.14 Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrämri ne apýnh me ô pyka djâri kuniköt me kunî: bêngôkreja pyrâk. Kubê kâ jakamë me kakrätykmë me babêngôkremë ne me kunî: bêngôkre. Me kamrômë me kukràdjâ kunî kubêngôkreo aben pyrâk. Jakam dja ga Karô 17.26 jarênh ama.

¹⁵Ta amitykkôt Xatanajo ajkén kubê me bakaba. Nâ gu me bamâ batyk pyma: ne. Me batînri bamâ batyk pyma: ne. Nhym kam Jeju ne me bakadjy tyn kam o me bamâ me batyk pymajao ajngrà, gu me arȳm bamâ uma kêt ne.

¹⁶Djâ nâm amijo kadjy mrânh djwînh ne ruw ne me utâ? Kati, nâm amijo kubêngôkren ruw. Nâm amijo Abraão tàmdjwì 'õn ruwn me utâ.

¹⁷Kam ne me bajo kamykumrêx ne kam kamymê kute aben pyràk. Nâm me banhio ī, ne kam me bakôt tokry, me bakôt mÿjja maro ba, me bakôt muw, me bakôt kînh. Bir be, nâm prîne kute kamy bêngôkre pyràk, kute me bapyràk ne kam arȳm kubê Metîndjwînh mar djwînh nhô bénjadjwîr rax djukaprikumrêx ne Metîndjwînhmâ àpênhkumrêx ar ban kute kanga kêt. Nâm me bakadjy Metîndjwînhmâ amijarê, me bajaxwe pânh tyk jarê, nhym arȳm me bajaxweo ajngràn me bajaxweo akno.

¹⁸Djâm me banhô Metîndjwînh mar djwînh nhô bénjadjwîr kute gwaj bamar kêt, kute gwaj batokry mar kêt? Kati, kute gwaj bamar. Xatanaj kute gwaj bajo baja mar. Djâm kute adjwînhdjwîmâ mÿjja jarênh kêt, axwe'â àpnênh kêt. Pykabê ar baridjwî ne kum axwe'â apnê nhym adjwînhdjwî tokry: ne. Kute tokrydjwî mar. Kute mÿjja kunî mar. Kam dja gwaj bakam ukapri: ne gwaj bawîr prôt ne kubê gwaj bapytâ. Xatanaj kute gwaj bamâ axwe'â àpnênhkam dja gwaj bawîr prôt ne kubê gwaj bapytâ.

Jeju kute raxo Môjdjê jakrehn.

3 ¹Nâ, akmere ar, àpnihîre ar, ar abê Metîndjwînh nhô me mextireja, Metîndjwînh kute kàjkwa kadjy gwaj baro'â amijo gwaj bapytâr, on ar Jejukôt ajamak bén. Ê, dja ba ar amâ Jeju rax jarê. Arȳm ne Metîndjwînh me bawîr Krabê Jeju jano, me bakadjy ano nhym bôx. Ne kam mrâmri ne kubê me banhô Metîndjwînh mar djwînh nhô bénjadjwîr rax. Tâm ne gwaj tu amim kamnhîkumrêx ne kam memâ arênh ar o baba. ²Nhym kam Jeju bôx ne kum àpênhkumrêx ar ba. Metîndjwînh kute anorjamâ àpênh ar ba ne kanga kêtkumrêx. Kute Môjdjê pyràk. Môjdjêdjwî ne prîne kute anor djwînhjamâ àpênh ar ba ne Metîndjwînh nhô me jao ban meo djuw mexkumrêx ne kute me kanga kêtkumrêx.

³Nhym bep Jeju ne Môjdjê kurâm rax ne. Kam dja me mâ abenmâ Jeju pymamê rax jarênh ar o ba. Ga me kute amim kikreja pumû. Kikre nhipêx djwînh ne raxo, tîxo kikre jakre. Nâm â Jeju kute kikre nhipêx ar o ba prâbê Môjdjê nhipêxo ane ne kam raxo Môjdjê jakrehn mex ne. ⁴Nhýnh ne kikre 'õ ta kute aminhipêx got? Kati, kikre 'yr djwînh ta ne ikrao kikre 'y. Bir be, nâm â Metîndjwînh mÿjja kunî 'yro ane. Nâ, mÿjja kunî nhipêx djwînhbê ne Metîndjwînh. Ta ne Môjdjêdjwî nhipêx ne.

⁵Mrâmri ne Môjdjê prîne Metîndjwînh nhô me ja kunio ban meo djuw mexkumrêx ne kute me kanga kêt ne memâ Metîndjwînh kute amû tûmrâm amikukrâdjào amirîtja kajmâ'â memâ arênh ba. Kubê Metîndjwînh nhô àpênh. Õ àpênh kajgo.

6Nhym bep Kritu kubê Metîndjwînh kra. Kubê Metîndjwînh kra ne ta õ me jao ban prîne meo djuw mexo ban kute me kanga kêtakumrêx. È, gwaj ba ne gwaj babê ta õ me ja. Nhym Metîndjwînh arîm gwaj bamâ mýjja mex dji. Gwaj batñ prâm kêt ne baje amim kamnhîxbê mýjja mexja kam amak ne kam bakînh râ'ã jabejmâ. Dja gwaj o anhýro bamôr ne inomâ mëngh jabej babê ta õ me ja.

Me amakkre kêt ne ar ba nêje memâ kabën.

Kô k 10.1; Djuda 5

7-8Kam ne Metîndjwînh Karô memâ kum,

“On me akati jakam on aje Metîndjwînh kabën mar jabej gê on wâm ajamakkre kêt on wâm nô.

Amrêbê ne me akukâmâre amakkre kêtakumrêx ne kapôt kukritkam jâm Metîndjwînho akêx ne 'ã kabën ne. Me kute ngryk jabejmâ ne me, ‘Kati, Metîndjwînh dja me bajo bikênh kêt. Dja gu me te kam amikrâ ar o baba nhym me bajo bikênh kêt. Kute me bajo krakam dja tu ate krâ’, ã ar anhýr ba.

Nâm me ã me kute Metîndjwînh ngryk jabejmâ ã ane.”

Nâm ã Metîndjwînh ane ne kam ajte memâ kum,

9 “Nà, wânh ne me akukâmâre kute amim ikakinhmâ, kute ingryk jabejmâ ar ikam amikrâ:o ba. Nâ bâm te me nokam memâ mýjja kwyo amirît ar o iba nhym me ãm ate kute we ingryk jabejmâ ar we ã anhýr ba. Me kute we ingryk jabejmâ 'ã amexbê 40.

10 Kam ne ba me jakam ingry:ky ne memâ kum,

‘Mrâmri ne me ja ajte ikam amikrân ibê binhirênh mô. Ne ikabën mar prâm kêtakumrêx’, ane.

11 Kam ne ba ingry:ky ne mrâmri ikabën pydjin arê. Nâ bâm memâ kum, ‘Aj, me ja dja me inhö pyka'yrô bôx kêtakumrêx ne ikôt me tyk djà kêt djàkam tyk djà kêt kêtakumrêx’, ane.”

Nâm ã Metîndjwînh kabën ane.

12È, akmere ar, àpnöhre ar, kam ne ba ar amâ, gora ar amijâno dja. Ar akadjwînhbê ajaxwe 'õ, apunu 'õ ar akam kator ga kam arîm ar aje amim Jeju kamnhîx kêt ne aje Metîndjwînh tînja kanga karô dja gar mrâmri amijâno dja.

13Kwârîk wânh gar amikam ajamak kêt kati kêt. Dja gar akati kunûkôt abenmâ akabën ne o abenmâ tÿx jadjà. On akati jakam, Metîndjwînh kute ar amâ,

—On jakam, anhýr ja ma. Metîndjwînh kute me amakkre kête tÿm kêtri. Gêdja mýjja punu 'êxri kute mex pyràk ne arîm ar anoo akno. Kute ar anoo biknor gar ajamakkre kêt karô dja gar on abenmâ tÿx jadjà.

14Gwaj bakunî baro'â babê Kritu nhô me ja dja gwaj 'ã bangrà tÿx. Amrêbê gwaj baje amim kamnhîx nyrekam batyxja dja gwaj o batêm râ'ã o tên o tên o tên inomâ kumê. Gwaj gop mrâmri ã o anhýr jabej kam arîm babê Metîndjwînh nhô me jakumrêx.

15Bir be, on dja gar ã amijo ane. Ga Metîndjwînh Kabën kute,

“On me akati jakam on aje Metîndjwînh kabën mar jabej gê on wäm ajamakkre kêt on wäm nõ.

Amrêbê ne me akukämâre amakkre këtkumrêx ne kapôt kukritkam jâm Metîndjwînho akêx ne 'ã kabën ne”, anhýrja pumû.

¹⁶Nhýnh me ja ne me Metîndjwînh kabën mar kajgon kam jâm o akêx ne? Je kum Môjdjê kute pykabê Edjitu kurûm meo kator ne kute meo baja kumî, me tâm.

¹⁷Nhym nhýnh me ja ne Metîndjwînhmekam ngryko ne? Mekam ngryko têm râ'â' amex kräptibê 40? Je kum, me tâm, me kute Metîndjwînhkam amikrào ba ne kam wänh kapôt kukritkam apýnh rôrôk ban wänh tyko ikwâ, me tâm.

¹⁸Nhym nhýnh me ja'ne Metîndjwînh memâ kabën pydjin arê ne memâ kum, “Aj, me ja dja me inhö pyka'yr bôx këtkumrêx ne ikôt me tyk djà kêt djâkam tyk djà kêt këtkumrêx”, ane.

E kum me tâm, me kute Metîndjwînh kabën mar kêt ne ar baja, me'â ne ane.

¹⁹Bir be, ga me kute amim Metîndjwînh mar präm këtkam 'yr bôx kêtja pumû.

Metîndjwînh memâ me tyk djà kêt djà jarê.

4 ¹Ê, gwaj amijâno dja. Gwaj bajô 'yr babôx kêt karô dja gwaj amijâno dja. Metîndjwînh kute õ pyka'yr memâ krân kute memâ tyk djà kêt djà jarênhja tâm ne gwaj bamâ nôr râ'â. Kam dja gwaj amijâno dja, gwaj bajô 'yr babôx kêt karô. ²Ê, 'ã ujarênhja, 'ã ujarênh mexkumrêxja ne arým gwaj bawýrdjwî bôx, gwaj arým me kudjwa kuma. Me bakukämâre kumrêx 'yr bôx nhym me kuma. Näm me mar kajgokumrêx ne. Djâ näm me kuman amikajmâ' tu kamnhîxkumrêx? Kati, näm me âm mar kajgon ate krâ. ³Nhym bep gwaj ba ne gwaj baje tu amim markumrêx ne baje amijâ kamnhîxkumrêxja, gwaj ba dja gwaj 'yr babôxkumrêx ne kam kam batyk djà kêt ne. Nhym bep me amakkre kêtâ ne Metîndjwînh memâ kum,

“Nâ bâm ingry:k ne mrâmri ikabën pydjin arêne memâ kum,

‘Aj, me kute ikabën mar kêtja dja me inhö pyka'yr bôx këtkumrêx ne ikôt me tyk djà kêt djâkam tyk djà kêt këtkumrêx’, ane.”

Djâm kam me tyk djà kêt djà kêt got me 'yr bôx këtmâ. Je kum amrêbê ne Metîndjwînh pyka nhipêxo tên inomâ kumën kam me kukâm tyk djà kêtmo krax ne te memâ tyk djà kêt djà jarêne mekam ama. ⁴Be, Metîndjwînh kabënkam ne pi'ôk rârârâ memâ,

“Näm pi'ôk tyk to ino rerkam àpênhô ino ren kam pi'ôk rârârakam tyk djà kête no”, ane.

⁵Ne kam ajte me tyk djà kêt djà jarê, ne,

“Aj, me ja dja me inhö pyka'yr bôx këtkumrêx ne ikôt me tyk djà kêt djâkam tyk djà kêt këtkumrêx”, ane.

⁶Me bakukämâre kumrêx kute 'ã ujarênh mar kajgoja me tâm ne me 'yr bôx këtkumrêx, me kute amim Metîndjwînh mar këtkam. Tâm, me tyk djà kêt djà, ne arek me ja kadjy nôr râ'â, atemâ me ja kadjy nôr râ'â.

⁷Kam ne Metîndjwînh ajte akati 'õ jarê ne memâ,

“Akati jakam on ajamakkre kêtawā on wām nō ga me ikabēn man kam ikôt atyk djà kêt djà'yr bôx.”

Nâm amū tûmrâm Dawimâ kabēn nhym ô'ã memâ arê, ajbir ije me amâ arênhja tâm, ne memâ,

“On me akati jakam on aje Metîndjwînh kabēn mar jabej gê on wām me ajamakkre kêt on wām nō”, ane.

⁸Bir be, nâm ren Djodjuwe ren me tyk djà kêt djà'yr meo bôx nhym ren Metîndjwînh ren ajte tûmrâm akati 'õ jarênh kêtakumrêx, me tyk djà kêt djà kadji akati 'õ jarênh kêtakumrêx.

—Nhym bep kati, 'yr kute meo bôx kêtakam memâ nôr râ'ã.

Metîndjwînh nhô me ja kadji, kadji ne nôr râ'ã, gwaj bamâ nôr râ'ã. Kute pi'ôk rârârkam Metîndjwînh kôkam kôto nôr ja pyràk. Dja gwaj ã kudjwao ane. ¹⁰Kôt dja gwaj badjapênh jakàn kam Metîndjwînh kudjwa bakôkam kôto banhikwâ. ¹¹Ajrâ, gora gwaj batùx ne kudjwa 'yr bôx ne kudjwa bakôkam kôto nô. Gwaj bajô baje me bakukâmâre'ã amijakren bajamakkre kêt ne arîk ar baban 'yr babôx kêt karô ne ba ar amâ,

—Gora gwaj batùx ne kudjwa 'yr bôx, ane.

¹²Djâm Metîndjwînh kabēn kajgo got. Kabēn kute mÿjja tîn ne àdjônh pyràk. Dji tînkêt. Dji kute mÿjja kyxkêt. Ga mrâmri me kute kàx aktâ irêkôt prîne wangranh nhym kute mÿjja kyx tÿxja pumû.

Nâm ã Metîndjwînh kabēn kute kàx pyràk ne wa mexo kàx jakrenh mexo ane. Mrâmri me kute kàx djwa mexo mrymâ ukabêr ne kute o mry toprik ne kute amû katât o 'i jakâr nhym kre kamrêk ne ikwâ nhym 'i kanhînja amirît mex ne ikwâja pyràk.

Nâm ã Metîndjwînh kàx'ã amikabên jakreo ane ne kabêno ã gwaj bajo ane. Nâm ta kabêno gwaj bakadjwînhbê prôt ne gwaj badjumar djâ'ã kurên gwaj bakamûnho ane. Ne kam gwaj banhôkre kadjwînhbê baje amim mÿjja'ã karôja, baje mÿjja mar ar o babajao amirît ne mÿjja kabi. Gwaj Metîndjwînh kabēn mar ar o baba nhym Metîndjwînh gwaj badjumar djâkam gwaj bamâ kabên ne,

—Mexkumrêx, ikabênkôt ne ga amijo aba, ane.

Nâr kon,

—Ê, nã gãm aje ikabênkôt amijo aba kêt, ane.

Nâm ã Metîndjwînh Kabên kute kàx pyràk ne gwaj bakadjwînhbê: prôto ane. ¹³Bir be, nhýnh ne mÿjja 'õ Metîndjwînhbê apdju? Arkati, kute mÿjja nhipêx kunî ne amirîtkumrêx ne nô. Irâri kum nô. Noo kute mÿjja kunî pytâr. Kumâ dja gu me amijarê, kubê mÿjja 'õ biknor kêtakumrêx.

Metîndjwînh mar djwînh nhô bênjadjwîr rax'â ujarênh.

¹⁴Ije ar amâ arênh ja ma. Ije ôbê ar amâ Jeju rax'â idjugarênhja dja ba akubyn ar amâ arê. Gora gwaj baje amim Jeju mar ne 'â ar memâ badjugarênh babaja gora gwaj 'ã bangrà tÿx. Ga gwaj banhô Metîndjwînh mar djwînh

nhõ bénjadjawyr ra:xja pumû. Näm kàjkwamã wadjàn amû kajônhkôt katon kam ÿtâ Metîndjwînh'yr bôx. Kubê ne Jeju. Kubê ne Metîndjwînh kra.

¹⁵Gwaj banhõ Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr rax djukapríkumrêx. Djâm kute gwaj barerek mar kêt got? Kati, nâm te Xatanaj axwe'ã kum apnê nhym ãm tu ate krâ. Gwaj apýnh bajaxwe djari kute 'ã gwaj bamã àpnênh, 'ã ne kum apnê nhym ãm tu ate krân axwe kêtkumrêx ne.

¹⁶Bir be, gora gwaj amikam bapijâm kêt ne tu Metîndjwînhmã amijarë. Ödjânhkumrêx gwaj kam tu kum amijarë. Dja gwaj bakam ukapríkumrêx. Gêdja mÿjja kute ar gwaj bajo baja, gwaj bajaxwe, gwaj barerek, gwaj bakaprí, gwaj batîn prâm kute ar gwaj bajo baja, kam dja gwaj tu bapijâm kêt ne Metîndjwînhmã amijâ ajarë nhym kam ta ukapríkôt príne gwaj bajo djuw mexkumrêx ne.

5 ¹Ê, Metîndjwînh kute amim me kadji Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr rax, bénjadjawyr bêngôkre 'ô' djarmâja pumû. Kute amim 'ô djar kadji ne amijo me bajô, me babêngôkre 'ô pytan amim kudja, nhym kam ta, me kadji Metîndjwînh mar djwînh ta ne me ô'ã Metîndjwînh ma. Nhym me kâtâmja amijaxwe pânh me kadji Metîndjwînh mar djwînhjamã mryo mrân kungâ nhym me axwe pânh Metîndjwînhmã kubô, me ô'ã kubô. Nhym kam Metîndjwînh me ja jaxweo ajngrân tu o akno. Näm ã me kadji Metîndjwînh mar djwînh memâ Metîndjwînh maro ane.

²Djâ nâm me no kêtja, me kute Metîndjwînhbê ikô màtjamâ àkrêmâ got? Kati, adjwînhdjwî axwe prâmkam mekam ukaprîn memâ àkrê kêt ne tu memâ kabën rerek jarë. ³Ne ta me kudjwa axwe prâmkam adjwînhdjwî ta amijaxwe pânh kum mry bô. Djâ nâm me ajbit axwe pânh kum mry bô? Kati, ta, adjwînhdjwî amijaxwe pânh kum mry bô.

⁴Djâ nâm me kadji Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr ta amijâ bénjadjawyr rẽ got, ta o amiptân amijâ me kadji Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr rẽ got? Kati, Metîndjwînhbit ne amijo utan amim 'ã bénjadjawyr rẽ ne amim umjuw. Ga Metîndjwînh ajbit kute Arão'ã me kadji Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr mënghja pumû. Metîndjwînhbit ne me'ã bénjadjawyr rẽ.

⁵Bir be, nâm ã Kritudjwî o ane. Ta kute amijo rax ne kute o amiptar ne amijâ me kadji Metîndjwînh mar djwînh nhõ bénjadjawyr rax mëngh kêtbumrêx. Nhym bep kati, Metîndjwînh ta ne amim kudjan kum,

“Mrâmri abê ikrakumrêx. Jakam ne ba aryâm ajo ikrakumrêx ga amipânh ijo Abâmrumrêx”, ane.

Näm ã Metîndjwînh nhõ pi'ôk no'ôkkam ã kum ane. ⁶Ne kam ajte kum, “Abê me kadji Metîndjwînh mar djwînh râ'ã râ'ã râ'ã ne.

Merkixatek ne akajmâ'ã Metîndjwînh mar djwînh.

Ga kam Merkixatek nhijuk'ã gadjwî abê me kadji Metîndjwînh mar djwînh”, ane.

^c 5.1 Apýnh me ô pyka djari kunikôt ne me kunî bêngôkre.

⁷Mrämri ne Jeju me kuràm me kadjy Metindjwýnh mar djwýnh mexkumrêx. Kute amijo kubêngôkren^d pykakam ar bari Metindjwýnhmä kabëñ ne amijo a'uw. Kaj bê kum kabëñ ne amra. Metindjwýnh pydji kute tykbé utär kadjy nàràm kum kabënkam muw. Nhym Metindjwýnh arým kabëñ ma, Jeju jaxwe kêt ne kute Metindjwýnh kabëñ mar ne kôt ar amijo bakam Metindjwýnh arým kabëñ ma.

⁸Be, djä nãm kubê Metindjwýnh Krakam kute tokrymë kaprî mar kêt got? Kati, nãm te kubê Metindjwýnh kra, te axwe kêt ne mä tokry man kaprî ma. Nãm tokry katiköt Bãm kabëñ man kôt ar amijo ba. Te tokryn mä Bãm kabëñ mar 'âno dja. Kam ne kute kabënköt ar amijo baja mar mexkumrêx. ⁹Ne kam arým mrämri tokryo ino re. Tokryo ino ren kam arým kubê me utär djwýnhkumrêx ne. Me kute Jeju kabëñ mar ne kute kôt ar amijo ba, me ja ne me utân kam kute ar meo ba rã'â rã'â rã'âmä.

¹⁰Be, kute me utärkumrêx ne kute meo ba rã'â rã'â nhym kam kôt Metindjwýnh kum,

"Abê me kadjy Metindjwýnh mar djwýnh nhõ bënjadjwýr rax.
Merkixatek nhijuk'â gadjwý abê me kadjy Metindjwýnh mar djwýnh nhõ bënjadjwýr rax", ane.

Nãm ã Metindjwýnh kute amim arkam ã kum ane.

Me abatành kute me príre pyràk.

Kôk 3.1; Ep 4.14

¹¹Nã bãm bit ar ije ar amã Merkixatek jarênhmän kam ajte akubyn ar amã arênh kêt. Nã bãm ren ar ar amã kuní jarê ga ren ar mar kêteckumrêx ne, ar ajamakkre kêteckam, ar ajamak'â tomkam. Dja gar on amijamak'â tom tan gop mýjja ma. ¹²Nã gãm ar amrêbê memä Metindjwýnh kabëñ'â adjujarênhmän ajte mar kêt ne.

Nhym bep kati, me'õ gêdja akubyn ar amã Metindjwýnh kukràdjà kraxköt arë. Nã gãm ar aje me bixadjwýr ny pyràk. Me bixadjwýr ny ne me kute kà kaôrbit mar ne kute me ôkumrêx kur kêt. Gar gadjwý aje mýjja mar kêt rã'âkam aje me bixadjwýr ny pyràk. ¹³Ar aje mýjja mar kêteckam aje me príre pyràk. Ar aje kà kaôr rã'â. Nhym bê ne ga gop ar ajabatànhkam aje gop mýjja mar. Ar aje Metindjwýnh kabëñ katâtja o amipràk kêt rã'â.

¹⁴Bep ate ne me abatành. Me abatành ne me kute me ôkumrêx kur. Nã gãm ar ren Metindjwýnh kabëñ maro têñ ren o amipràk ne ren arek maro têñ o têñ ren marja amû o abikamênhö têñ kam ren aje me abatành pyràk ne kam ren príne ren mýjja kabi, príne mýjja punumë mýjja mexmë príne ren kabin mýjja man kam ren aje me abatành pyràk.

^d5.7 Kritu ne amijo kubêngôkre kute mrämri ne apýnh me õ pyka djàri kuníköt me kuní: bêngôkreja pyràk. Kubê kà jakamë me kakrätykmë me babêngôkremë ne me kuní: bêngôkre. Me kamrômë me kukràdjà kuní kubêngôkre aben pyràk. Jakam dja ga Karô 17.26 jarêñ ama.

6 ¹⁻³Gwaj Kritukôt babikam  nhmo kraxkam ar  m Kritu kukr  dj   kw   ma. N  m me Kritu kukr  dj   kraxbit gwaj bam   ar   gwaj kuma. M  jy kukr  dj   krax ne gwaj ar  m kuma?

Me batyk kadju bam   bajaxwe k  nhja w  nh kum banhirer ne kam baje amikajmâtâ Met  ndjw  nh mar ja. Nhym ajte me kute ng  m   me bajangj  nh   ujar  nhjadjw  . Ne kam ajte me kute Met  ndjw  nhm   me bapymj  r gu me kum badj  p  nh kadju me kute me baj   ikra jadwj  r ja. Ne kam ajte me batyk ne akubyn bat  n ne bakator nhym Met  ndjw  nh kute me bam   bajaxwe p  nh jar  nhm   ne kute me jam   me t  n r  '   r  '  m   ar  nh ne ate me jam   me biknor r  '   r  '   jar  nh ja. Ja ne mar t  m, kukr  dj   krax.

D  j  m ajbit ne gwaj baje marm  ? Kati, kw   rax ne gwaj baje mar k  t r  '  . Gwaj on ajte am   ijkri on m  jjja '  djw   man gop am   maro babikam  nho m  . N   g  m ar te o anen te aje k  jm   mar kam  nhm   kam m   akubyn ama, akubyn kraxbit maro m  .

Nhym bep kati, dja gwaj on am   ijkri on m  jjja '  djw   ma. Gwaj baje m  jjja marm   ne Met  ndjw  nh amim gwaj baj   kar  , gwaj on kuma, kute gwaj bam   no mex jadj  r jabej dja gwaj on    o ane.

Me kute Met  ndjw  nhb   amijo ak  x kar   mem   kab  n.

Idja 10.26

⁴Nhym bep ate ne me kute Jeju kangaja. T   m   dja me me on akubyn Met  ndjw  nh'  r meo ak  xm  ? Kati, g  dja me te meo ane. Ar  m ne Met  ndjw  nh me ja no b  nh pydji nhym me ar  m amim kuma. Jeju kute me ut  rm   k  jkwa kur  um b  oxja ne me ar  m amim kuma. Nhym Met  ndjw  nh ta mem   Kar  ja ngr   nhym meo ba. ⁵Nhym me kam ar  m mr  mri Met  ndjw  nh Kab  n mexkumr  xm   kato. Ne ar  m amim m  jjja pym   kw   pum  . Jeju akati '  kam akubyn b  ox ne kute meo ba kajm  '   m  jjja pymaja kw   pum  . Om  nh kajgon kam ate amib   kanga, amib   kur   ar o ba.

⁶Be, me ja, me kute bit amim Jeju marm  n ajte j  m kute kub   amijo ak  x ne kangaja, d  j  m me kute akubyn Met  ndjw  nh'  r meo ak  xm  ? Arkati, g  dja me te meo ane, dja me te akubyn '  r kute meo ak  xm   te meo ane. M  kam? Bir, me kute Jeju kangaja ne me o ajk  . N  m kute mr  mri ne me kute Met  ndjw  nh krao bik  nh ne kute akubyn p  te'y  l   nh  rkam o bik  nhja pyr  k. Nhym kam me k  t  m Jeju japr  o kumex.

⁷  , gop ar pyka mexja pum  . Na ne pyka jakam bixadjw  r kr  pt   ne kam am   pyka ja m   pr  t ne. Nhym me kam kam m  jjja kren pr  ne '   kar  n o djuw mex nhym kam ingr  t ne abat  nh.    w  nh kute kr  n ne t  xm   ne ingr  t ne ôn kumex. Pyka mex ne ja. Pyka mex ja ne Met  ndjw  nh ar  m kum k  nh ne ôkre kadjw  nhb   amim,

—Pyka ja ne mexkumr  x. Ba kum k  nh jadj   ne kum djw  y jar   g   m   arek kam djw  y nhingr  t ne ôn kumex, ane.

⁸Nhym bep ate ne pyka punu. Näm te na axidjuw nhym me te karê nhym mä mrÿnhimë mjêxette nhibit apôx ne kumex. Pyka kajgo mexi. Me te kam mÿjja nhingröt jabej, djywì nhingröt jabej ne kam ökre kadjwÿnhbê amim,

—Axuk wânh nôre. Ba tu kanga gê wânh nôre. Mÿj kadjy dja ba prîne karêñ 'ano dja? Gê me'õ tu kum adjà gê prîne xêt. Kê, ane.

Dja ã Metîndjwÿnh me kute akubyn kubê akëxjamä anen kuwyo imôkam me kurê.

⁹E kum ar ga, akmere ar, àpnihire ar, ar imä ar akînhja, djäm ar amä ne bar ikabën ja jarênh iba? Kati, aryâm ne bar ar amexkôt ar ama. Ar ga ne gar tu amim Jeju markumrêx nhym arÿm ar apytâ. Ga kam ar aje pyka mexja pyrâk.

¹⁰Djäm Metîndjwÿnh punu got. Djäm kute ar amar kêt got. Kati, dja katât ar adjapênh man o biknor kêt ne. Nâ gäm ar amä Metîndjwÿnh kinhkumrêx ne kam ô'ã ô me mex jadjawyo djuw mex ar o aba. Ne arek ar o aba râ'ã ne. Kam dja Metîndjwÿnhdjawy ar amar râ'ã ne.

¹¹Bir be, gora ar 'ano dja. Nâ bâm ar inhökre kadjwÿnhbê,

—Gora gê ar i pÿnhkôt kum Jejuwâ kinh ne kam kinh râ'ã râ'än kôt ar amijo ban inomä kumê, ane.

Nâ, dja gar ã anen inomä amën kam arÿm 'yr bôx. Ar aje amim kam amakja ne aje amim kamnhixja arÿm 'yr bôx.

¹²Nâ, gora ar amä adjukanga kêt ne 'ano djan inomä amën kam 'yr bôx. Kwârik wânh ar amä adjukanga kêt. Ë, me kute amim Jeju mar ne kute akrânma arek amiwyr kam amakja, me tâmbit dja me 'yr bôx. Mÿjja mex, Metîndjwÿnh kute 'a memä katât kabën pydjin arênhja 'yr dja me bôx. Bir be, gora on ar ja'ã amijakren me kudjwa mÿjja ja kunî 'yr bôx.

Metîndjwÿnh kute Abraäomä tåmdjwÿ jarênh mämdji.

13-16 Ar me bakukämärebê Abraäoja pumü. Amrêbê Metîndjwÿnh Abraäomä kabën pydjin arë. Näm kum,

“Ë, mrämri dja ba ajo kinh ne amä atåmdjwy krapti ngä nhym aptan kumex.

Ba ibê Metîndjwÿnh ne ba amä ikabën. Mrämri ne ikabënya”, ane.

Be, Metîndjwÿnh kute Abraäomä kabën pydjin arênh ne ja. Näm Abraäo akrânma arek amiwyr kam aman kam 'yr bôx. Metîndjwÿnh kute kum kabën pydjin arênhja 'yr bôx ne arÿm kran arÿm tåmdjwÿ.

Me babêngôkre bajé memä bakabën pÿnh ne arênh kadjy ne atemä me'õ'yr mrä. Me'õ kute raxo me bajakrenh ne kute me bakabën marmä 'yr tén kum arë, kute adjwÿnhdjawy me bakabën mar ne kute ar o bamä. Gu me kum bajêx karõ, kum bajêx nhym kute o ngrykmä ajte atemä me'õ'yr mrän kum me bakabën ja jarë.

Nhym bep Metîndjwÿnh kute Abraäomä kabën pydjin arênhkam nhÿnh ne atemä me'õ Metîndjwÿnh kuràm rax got kute adjwÿnhdjawy kabën marmä? Kati, Metîndjwÿnhbê kumkati pydji. Kam ne ta tu aminhidji jarëñ Abraäomä kabën pydjin arëñ kum,

“Ê, mrämri dja ba ajo kinh ne amā atàmdjwÿ kräptí ngã nhym aptàn kumex. Ba ibê Metindjwÿnh ne ba amã ikabën. Mrämri ne ikabënya”, ane. 17 Näm kabën pydjin arën kam ta aminhidji jarë. Näm arÿm 'ã amim karõn kôt kabën pydjin arë. Näm akubyn atemä kabën 'õ jarënh këtkumrëx. Näm ta arÿm amim pry pydji jarë. Ne kam me kute príne amim mar tÿxmä, Metindjwÿnh kute memä kabën pydji jarënh nhym me kute amim mar tÿxjamä ne kabën pydjin arën kam ta memä aminhidji jarë.

18 Bir be, kumrëx ne kabën pydjin arën kam adjwÿnhdjwÿ ta aminhidji jarënh memä,

—Ba ibê Metindjwÿnh dja ba ajo kinh, ane.

Dja akubyn atemä kabën 'õ jarënh këtkumrëx ne. Dja 'êxnhî këtkumrëx. Djäm Metindjwÿnh kabënkam 'êxnhîn kute akubyn memä kabën 'õ jarënhmä got. Arkati. Kam dja gar ja man kam ajte atÿxkumrëx, ajte akînhkumrëx. Atÿx ne tu amim kamnhîxkumrëx ne mä kam ama. Metindjwÿnh arÿm gwaj bakukäm gwaj bamä mÿjja mex jarë gwaj mä kam ama. Kute gwaj baptyarmä ne gwaj arÿm 'yr baprot nhym arÿm gwaj baptyam gwaj bamä mÿjja mex jarë, kàjkwa jarë.

19 Gora gwaj kam batÿx ne tu amim kamnhîxkumrëx ne mä kam ama. Mrämri dja gwaj 'yr bôx. Kam ne gwaj bakadjwÿnhbê badjumar mex ne baku'ê tÿx ne. Mrämri ne me kute ngômä kën rënh nhym kà arek arij tÿx nhym ngô kute o ba kêt ja pyràk. Dja gwaj ã bakadjwÿnhbê badjumar mex ne batÿxo ane. Gwaj baje amim Metindjwÿnh kabën kamnhîx ar o babakam dja gwaj ã bakadjwÿnhbê badjumar mex ne batÿxo ane.

Metindjwÿnh nhô kikreti ja ma. Kaduwÿnhbê Metindjwÿnh nhô mÿjja néje kubékati wajét. Nhym me kadwy Metindjwÿnh mar djwÿnh nhô bënjadjwÿr raxbit 'yr ngjênh.

20 Nhym bep Jeju ne ta kàjkwakam ūrkwâti djwÿnhjamä wadjà. Me bakukäm ne 'yr wabin kum wadjà. Kute me banhirär ne me bajo djuw mex ne me bakadwy Metindjwÿnhmä kabënmä. Dji kubê Metindjwÿnh mar djwÿnh djwÿnhkêt. Kubê Metindjwÿnh mar djwÿnh nhô bënjadjwÿr rax dja râl'a râl'a ne. Merkixatek ne kajmâã Metindjwÿnh mar djwÿnh nhym kam Jeju ijuk'â kubê Metindjwÿnh mar djwÿnh ne me bakadwy Metindjwÿnhmä kabën ne.

Jeju kute raxo Merkixatek jakrenh.

7 1-3 Be, mÿj me'obê ne Merkixatekja? Näm krîbê Xarëkam me ja nhô bënjadjwÿr ne adjwÿnhdjwÿ kubê Metindjwÿnh pymao kubê kumkati mar djwÿnh. Idji kutewa ne katât me mränh nhô bënjadjwÿr, Merkixatek. Idji jatâri jadwjy ne me umar mex nhô bënjadjwÿr. Krî nhidjibê ne Xarë. Me umar mex ne ar bakam ne me tu 'ã kum idji. Me ô bënjadjwÿrjamä, Merkixatekmä ne me me umar mex nhô bënjadjwÿr ane.

Ije nhym mä ne bâmmë nã ar kute? Katı, e kum bep me kute bâmmë nã noo ar omûnh këtkumrëx ne me kute ar arénh kêtê. Kon ne. Ingétmë kwatynhmë me kute omûnh kêt mexi. Me kute rwÿkköt mar kêt, nã 'õ kurûm rwÿkköt

mar kêt ne ajte kute tyk djà kôt mar kêteumrëx. Näm tu nhî'anh tê. Kute Metîndjwînh Kra pyràk ne me kadgy Metîndjwînh mar djwînh râ'ä râ'ä ne.

Be, ta ne Abraão kutâ tén kajpan kum kabën jarênh kinhkumrëx ne. Abraão arym mýj bênjadjwîrja ar'yr prôt ne ar kubin kam akubyn tê nhym Merkixatek kutâ tén kajpan o kinh ne.

Nhym kam kum mýjja kwyo ajkij. Kute mýjja kwyo mörjao ajkij nhym mä o mõ. Abraão õ mýjja kunî kryre ne kurêñ aben kadgy kum kungä. Merkixatekmä apýnh aben kadgy o pôxo tén kum kungä nhym abenä rênhkam arym rax nhym kam mä o mõ.

⁴Bir be, me Merkixatek raxja pumü. Te Abraão bênjadjwîr rax ne kute nêkrêx pytärja tu kute kum kwyo o bikjérja pumü. Djâm Merkixatek ngri got.

⁵Atûmä ne mekbê Rewi me õ mýjja jamýnho ba. Môjdjê ne kukrâdjâköt mekbê idjaermä kum,

—Gora me amü anhö mýjja wä kwyo ajkjên amü mekbê Rewibê me kadgy Metîndjwînh mar djwînhmä angä, amü amikutâ memä kwyo ngä gê me ta õ nêkrêxköt amim amy, ane. Nhym me kam ä anen õ mýjja kwyo ajkijn kam amü amikutâ mekbê Rewimä õro tê, me ta õ krôkam me jamä kungä nhym me amim amy. Amê kubê Abraão tàmdjwî nhym mekbê Rewi kute amim amýnhja tám ne kubê õ nêkrêx.

⁶Nhym bep atemä ne Merkixatek. Mekbê Rewi õ kêtê. Näm te kubê mekbê Rewi kêt ne kam tu Abraãobê nêkrêx kwyo ajkijn kum kinh jadji. Metîndjwînh arym Abraäomä kabën pydjin arêñ kum mýjja mex jarê nhym Merkixatek arym kuman kam kôt Abraäoo kinh ne. ⁷Be, mrämri ne me'õ kute meo kinhja ne raxo támja jakre. Me rûnh ne me meo kinh.

Kam ne ba ar amä,

—Me Merkixatek raxja pumü.

⁸Mekbê Rewibê Metîndjwînh mar djwînh ne me õ nêkrêxo ba. O ban kêt nhym me pâñh kamingräny amü ijuk'ä ajte Metîndjwînhmä àpênh ba nhym me ajte memä õro ba. Nhym bep Merkixatek pydji ne tîn râ'ä râ'ä ne kubê õ mýjja mõ. Ga me Metîndjwînh nhõ pi'ôk no'ôkkam Merkixatek'ä kute tîn râ'ä: râ'ä, anhýrja pumü. Be, Merkixatek raxja pumü.

⁹⁻¹⁰Nhym kam Merkixatek Abraão kutâ tén kajpa nhym kum õ mýjja kwyo ajkij nhym mä o mõ. Nhym kam Rewidjwî kute kum õr pyràk. Rewibê ne Abraão tàmdjwî. Rewi ne ingêt kukämârebê Abraão ngrekam nôr râ'ä, kraxje kadgy kute Rewi bäm djir kêt, ngrekam nôr râ'äkam ne Abraão Merkixatekmä õ mýjja kwyo ajkij. Nhym kam Rewidjwî kute kum õr pyràk. Nhym kam amü attûmä Rewi wajêt ne ruw ne kam amü abatâñh nhym kam tàmdjwî amim mýjja jamýnho ba, õ nêkrêxköt me õ mýjja jamýnho ba. Nhym bep Merkixatek mekbê Rewi kajmä'ã nêkrêxo mõ, Abraão nhõ mýjja mõ.

¹¹Arão kôpdji'ä mekbê Rewibê me kadgy Metîndjwînh mar djwînhja ne memä Môjdjê kukrâdjâ jarênh tê. Arão ne kubê me kadgy Metîndjwînh mar djwînhja kutewa nhym kam tàmdjwî mekbê Rewija amü aben nhijuk'ä kubê Metîndjwînh

mar djwînh ne Arão kôpdji'â memâ Môjdjê kukrâdjâ jarêñ me kadjy Metîndjwînh ma. Nhym me te: kôt kute amijo ba mexmâ. Nhym kam atemâ me kadjy Metîndjwînh mar djwînh 'ô ne kato. Atemâ. Arâokôt kêtê. Merkixatekkôt ne kato. Nâm ren me mekbê Rewikôt mex nhym ren atemâ ny 'ô kator kêtakumrêx ne. Nâm me te: amimex ne te: axwe kêt nhym kam kadjy nyja kato.

¹²Bir be, atemâ ne me kadjy Metîndjwînh mar djwînh ny 'ô kato nhym kukrâdjâdjwîne kôt atemâ. ¹³Gwaj banhô Bênjadjwîrlâ ne idjujarênhja. Â mûm me ja kurûm ne kato. Âm atemâ. Djâm me ja 'ô kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh got? Ne kute Metîndjwînh nhô ngônhô ki'â kum mry bôr got. Arkati.

¹⁴Mekbê Djuda kurûm ne kato. Me ja, mekbê Djuda ne me Metîndjwînhmâ âpênh kêtakumrêx. Nhym me kuni arîm kôt omû. Djâ nâm Môjdjê me jamâ kum,

—Me ga dja ga me abê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh, ane got? Kati, mekbê Rewimâbit ne arê.

¹⁵Be, arîm kute amirît têmja pumû. Atemâ me kadjy Metîndjwînh mar djwînh 'ô ne kato. Mekbê Rewi kurûm kator kêtê. Ne kam kute Merkixatek pyràk.

¹⁶Mâykôt ne kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh? Djâ nâm mebêngôkre ta Môjdjê kukrâdjâkôt kute amû aben nhijuk'â abenmâ rero têñ kam Jeju'yr bôx ne kum kure nhym kam arîm kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh? Djâm mekbê Rewi 'ô? Kati. Bir, mâykôt? Mâyja týxkumrêx kôt. Ta tu tûn râl'â:n kute tûn o ino rer kêtakumrêx. Kam ne Metîndjwînh 'â me kadjy Metîndjwînh mar djwînh nhô bênjadjwîr më. ¹⁷Metîndjwînh nhô pi'ôk no'ôkkam kute,

“Abê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh râl'â râl'â râl'â ne.

Merkixatek ne akajmâlâ Metîndjwînh mar djwînh.

Ga kam Merkixatek nhijuk'â gadjwî abê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh”, anhýrja pumû.

¹⁸Be, Môjdjê kukrâdjâ tûmkôt mekbê Rewi kute aben nhijuk'â abenmâ Metîndjwînh mar djwînh reija ne arîm tûm ne wânh nô. Arîm kajgo mexi. Kute me utâr kêt. Kam ne Metîndjwînh wânh kudji nhym nô.

¹⁹Môjdjê kukrâdjâ kute mâyjao mex kêt. Nâm me te: kute kôt amijo ba ne te: kôt kute amijo mexmâ. Nhym bep ajbir ne Metîndjwînh me bawîr mâyja mex jano, Jeju jano. Täm ne gwaj kamnhixbê ar baban kôt Metîndjwînh'yr bôx. Nhym príne raxo, meno Môjdjê kukrâdjâ tûm jakre. Kôtbit ne gwaj Metîndjwînh'yr bôx.

²⁰⁻²¹Be, gwaj banhô Metîndjwînh mar djwînh ny, mextireja pumû. Kumâ ne Metîndjwînh kabën pydjin arê. Bep me ja, me kadjy Metîndjwînh mar djwînh tûmja ne Metîndjwînh amim me umjîr kajgon kute memâ kabën pýnh jarênh kêt. Nhym bep ate ne Jeju. Metîndjwînh kute amim arkam kum kabën pydjin arêñ kum,

“Ba ibê Bênjadjwîr ne ba arîm amâ ikabën pydjin arê. Dja ba atemâ ikabën 'ô jarênh kêt.

Ga dja ga abê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh râl'â: râl'â ne”, ane.

²²Be, Jeju kukràdjà nyja mexo kute tûm jakrenh mexi. Nhym Metîndjwînh kute kukràdjà nykôt me bamã mýjja mex jarënhja dja mrämri me bawyr bôx. Jeju ta dja Metîndjwînh kabenkôt mýjja mex néje omûnh 'åno djan me bamã kungä.

²³Nà, Jeju mexo kute me kadjy Metîndjwînh mar djwînh tûm jakrenhja pumû. Ë, mýjja 'ödjjwÿ. Me ja ne me krapti. Näm me aben nhijuk'â tyk tê. Te kute àpênh 'åno åm râ'ämân mä aben nhijuk'â kubêngêtte ne tyk tê.

²⁴Nhym bep Jeju pydji ne mä: tîn râ'â râ'än kam mä kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh râ'â râ'än atemä amidjô'â me'omä rer këtkumrêx. ²⁵Ajbit ne tîn râ'â râ'âkam arek Metîndjwînhmä me banêje kabën ne me bajo à'wyr ar ba 'åno dja. Näm me baptytan ar me bajo ba. Nhýnh me baja? Bir me baje tu amim Jeju kamnhîxkôt baje Metîndjwînh'yr amijo akêxja, me batäm ne ar me baptytan me bajo ba. Gêdjäm ar me bajo ba râ'â ne. Gêdfa me baptytar râ'â: ne, râ'â râ'â.

²⁶Bir be, me kadjy Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr rax ä kute anhýr ne gwaj bamanhkutä. Näm mexo uma. Kute axwe 'ô mar këtkumrêx. Punu 'ô kam nôr këtkumrêx. Näm mûm mexo amiptâ nhym ate me axwe wânh ar ba nhym Metîndjwînh o rax ne kàjkwamä amiwyrr o wabin kàjkwa nhiby ÿr nhym kam ar ro'â ar ba.

²⁷Nà, atemä. Kute me kadjy Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr tûmja pyràk kêt. Djâm kute Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr tûm kudjwa myt kunikôt ta amijaxwe pânh Metîndjwînhmä mry par ne bôr ne ôr got. Me tâm ne me kumrêx amijaxwe pânh kum mry pan kubôn kungän kam atâri me kunî jaxwe pânh kum mry pan kubôn kungä. Djä näm â Jeju me kudjwa ane got? Arkati, näm ta Metîndjwînhmä me axwe pânh tyk pydji. Näm me axwe pânh Metîndjwînhmä amikanga pydji nhym tûmrâm dja ajte memä tyk kêt ne.

²⁸Môjdjê kukràdjâkôt ne me axwe präm nhym me amim me umjuw. Nhym bep tûmrâm, Môjdjê kukràdjà arym tûmkam ne Metîndjwînh amim krao katon amim kudja. Nhym kam prîne Metîndjwînh kabenkôt amijo ba. Axwe präm këtkumrêx. Dja amû tûmrâm axwe 'ô këtkumrêx râ'â râ'â, tâm ne amim kudjan kam kum kabën pydjin arê. Ne kam adjwînhdjwÿ aminhidji jarêñ kum,

—Ba ne ba amijo apytan amim adja. Ga abê imar djwînh nhô bënjadjwyr rax, ane. Be, näm â anen kam amim Kra dja.

Me kadjy Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr ny ne Jeju.

8 ¹Bir be, ije ar amâ arênh ja ma. Arym gwaj banhô Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr rax ä kute anhýrja pumû. Näm kàjkwakam Metîndjwînhbê kumkati krî djâtikam ubôk'ânh ikô'â nhý, kubê bënjadjwyr raxkam ubôk'ânh nhý. ²Kubê Metîndjwînh mar djwînh nhô bënjadjwyr ne kam Metîndjwînh nhûrkwâti kadjwînhbê kumoka'êkam àpênh ar ba. Úrkwâti djwînhkam àpênh ar ba. Djâm me ikrao ne me kum kikre got? Kati, Bënjadjwyr djwînh ta ne amim kikre nhym kàjkwakam

dja. Úrkwâ djwînh ne ja. Nhym kadjwînhbê kumoka'êkam Metîndjwînh nhô mŷjja nêje kubékâti wajêt. 'Yr ne arŷm wadjân kam kam àpênh ar ba.

³Me kadjy Metîndjwînh mar djwînh nhô bênjadjwîr rax kunî ne Metîndjwînhmâ mry bôn kum kungân kôt kum kînh djà ngâ. Kadgy ne amim me umjuw. Nhym gwaj banhö Metîndjwînh mar djwînhdjwî mŷj ne kum kungâ? Kati, ãm ta ne kum amingâ.

⁴Nâm ren jakam, pyka jakam ar ban ren kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh kête Kumrêx ne. Ga me kadjy Metîndjwînh mar djwînh kumex ne kute Môjdjê kukràdjâkôt Metîndjwînhmâ kînh djà nhôr râ'aja pumû. Kam ne ren jakam ar ban ren arŷm kubê me kadjy Metîndjwînh mar djwînh kêt.

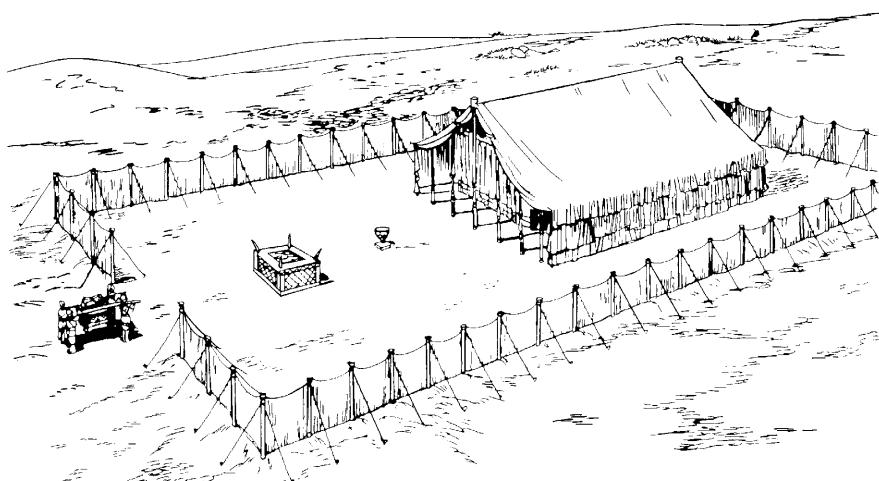
⁵Pyka jakam Metîndjwînh nhô kikreja ne kâjkwakam ûrkwâti djwînhja'ã amijakre nhym me kam kam àpênh ar ba. Ô'ã ne pykabê ô kikreja. Nâm Môjdjê kute kikre nhipêxmâ nhym kam Metîndjwînh prîne kôt kum 'ã karô, kute kum 'ã karô nhym kute kôt kum ipêxmâ. Kute kâjkwakam ûrkwâti ja'ã akren kute kôt kum ipêxmâ ne kum 'ã karôn kum,

“Gora prîne inhûrkwâti djwînh'ã akren imâ ipêx, ane.

Krânhre'ã ije amâ akrejakôt dja ga ipêx”, ane.

Be, mŷjja kâjbê mex ne ja. Kâjkwakam ûrkwâ djwînh ne mexkumrêx, nhym bep ja, pykabê ja ne ô'ã. Ô'ã ne kam kâjbê mex.

Nhym bep ûrkwâ djwînh ne mrâmri wînh, mextire. ⁶Nhym àpênhdjwî mextire. Metîndjwînh ne kum àpênh ny jarê nhym àpênhja prîne mexo kute me kadjy Metîndjwînh mar djwînh tûm djâpênh tûm jakrenh. Nhym kukràdjâ nydjwî prîne mexo kute tûm jakrenh. O ne Jeju Metîndjwînh'yr mebêngôkreo bôx. Nhym Metîndjwînh me bamâ kabêñ

(Mekbê idjaer 8.5)

pydjin arẽn kam me bamã mÿjja mex jarẽ. Mÿjja mexja ne mexo tûmja jakrenh mex ne. Kôt kukrâdjà nydjwÿy mexo tûmja jakrenh mex ne.

⁷Nâm ren Môjdjê kukrâdjà ajmã kute kêt nhym ren ajte kukrâdjà ny kator kêtkumrêx ne. Nâm ren kutewaja mex nhym ren ijukri ny 'õ kator kêtkumrêx ne.

⁸Nhym bep kati, nâm kukrâdjà tûmja kute me utär kêt nhym kam pãnh Metîndjwÿnh kukrâdjà ny kute me utärja pãnh o kato. Nâm mekam kinh kêt ne memã kum,

“Adjym, amû akati 'õkam dja ba mekbê idjaer kunimã atemã ikabẽn ny 'õ jarênh mämdji, atemã kukrâdjà ny 'õ.

Nà, Djuda aben nhijuk'â tâmdjwÿjamã gêdja ba atemã kukrâdjà ny 'õ jarẽ. Ba ibê Bénjadjwyr ne ba me amã ikabẽn ne.

⁹Ate ne nyja. ate ne tûm, ije me akukämäremã arênhja, tâm ne tûm. Amrêbê ne ba me akukämäre pa 'âbyn pykabê Edjiitu kurûm meo ikaton kam ar meo iban memã ikukrâdjà ja jarẽ.

Nhym be nâm me ikabẽn mar prãm kêt ne arik ar ba. Ba kam amipãnh tu me kanga.

Ibê Bénjadjwyr ne ba me amã ikabẽn ne.

¹⁰Bep jakam dja ba mekbê idjaermã ikukrâdjà ny jarẽ. Amû akati 'õkam dja ba memã ny 'õ jarẽ.

Ba ibê Bénjadjwyr ne ba me amã ikabẽn ne.

Me ôkre kadjwÿnhbê dja ba ikukrâdjà jao adjan me ajamak kreke'adjwÿ pi'ôk no'ôk ne.

Ne kam meo inhô me jakumrêx nhym me amipãnh Metîndjwÿnho ipytan kam amim ijo Metîndjwÿnhkumrêx.

¹¹Djâm me ôbikwamê kute abenmã kum, nàr me kamy kute abenmã kum, ‘On amim Bénjadjwyr djwÿnh ma’, anhÿrmã.

Kati, me kunî dja arym amim ima. Me kâtammê me rûnhmê me kunî dja me amim ima.

¹²Ba kam me kute ikam amikrâjakam idjukapri ne kam me ikam axweja tu o akno”, ane.

Nâm â Metîndjwÿnh kukrâdjà ny 'â ujarênh ane. ¹³Kute kukrâdjà ny jarênhkam arym ôbê jao tûm ne. Be, ga mÿjja arym tûm tem ne arym biknor 'yrja pumû.

**Kute pykakam Metîndjwÿnh
nhô kikreti jarênh.**

9 ¹Amrêbê ne Metîndjwÿnh prine kukrâdjà tûmja, kukrâdjà kutewaja'â

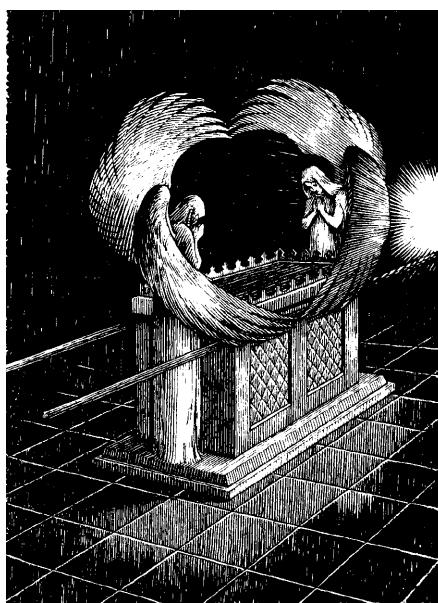
(Mekbê idjaer 9:2)

(Mekbê idjaer 9.4)

Nhym kam nêje kubékà wajêt. ⁴Kam ne kên karýro kikre kudjy djà bôr djâmë kên karýro pio rara krákà dgyptamë ku'ê. Nhym kên karýrreo pio rara krákà dýj kam ne ngônh dja. Kên karýro ngônhkam djwý nhidjibê "Mýj ne ja" nýt ne dja. Nhym kam kam Arão nhô kô me aerbê ingrót ne ôja nô. Nhym kam kamdjwý Metíndjwýnh kute amikabën'â kên no'ôkja amë nô.

⁵Nhym kên karýro pio rara krákà dgypta'â Metíndjwýnh kadju mrãnh djwýnh amë ar karô kàjbê prêkja aben kutâ dja. Metíndjwýnbê kumkatiti;

(Mekbê idjaer 9.5)

memâ karô, kôt me kute ar amijo ba ne kum kabën ne kum àpênh kadju. Näm me pykabê kum kikren kam kam kum kabeno ku'ê.

²Näm me kubékamë mrykamë píponho kikren ajkwa krekre'â kubékâ nhô. Kikrebê kumkati ne ja. Kam ne ngônhpôktimë píponhu ku'ê. Nhym djwý me kute Metíndjwýnhmâ òr ne píponhkam adjwýrjaduwý ikwâ. Apýnh mýjja ku'ê djari ne ja.

³Kadjwýnhbê ne kumoka'ê.

Nhym kam nêje kubékà wajêt. ⁴Kam ne kên karýro kikre kudjy djà bôr djâmë kên karýro pio rara krákà dgyptamë ku'ê. Nhym kên karýrreo pio rara krákà dýj kam ne ngônh dja. Kên karýro ngônhkam djwý nhidjibê "Mýj ne ja" nýt ne dja. Nhym kam kam Arão nhô kô me aerbê ingrót ne ôja nô. Nhym kam kamdjwý Metíndjwýnh kute amikabën'â kên no'ôkja amë nô.

⁵Nhym kên karýro pio rara krákà dgypta'â Metíndjwýnh kadju mrãnh djwýnh amë ar karô kàjbê prêkja aben kutâ dja. Metíndjwýnbê kumkatiti; Metíndjwýnh pymati, Metíndjwýnh mexo tuknî kadju mrãnh djwýnh karô nhipêx ja dja. Pio rara 'â ijê djâ'â dja. 'Â ijê djâ ja ne me kadju Metíndjwýnh mar djwýnh nhô bénjaduwý mry kamrôo kapréprêk nhym Metíndjwýnh apýnh me axwe djari tu o akno. Aj, djâm on ije ar amâ prîne ja jarénhmâ got. Ba ar amâ mýjja 'ôdjwý jarê.

⁶Be, näm â Metíndjwýnh nhô kikrekam apýnh mýjja ku'ê djari ku'ê ane. Nhym me kadju Metíndjwýnh mar djwýnh kâtam myt kunikôt kikrebê kumkatikam wangij ne kam kam àpênh ar ba.

⁷Nhym bep me kadju Metíndjwýnh mar djwýnh nhô bénjaduwý rax pydji ne kaduwýnhbê kumokâ'ejamâ wangij. Djâm myt kunikôt? Arkati, kum ngorekambit. 'Yr ngjênh nhô

akati apôxkambit ne 'yr ngjênh pýnh ne. Nhym ajte kum ngore nhym ajte 'yr wadjà. Akati pýnhkambit. Djä nâm ëkam 'yr wangij? Kati, mry kamrô ne 'yr o wangijn Metîndjwýnhmâ kungâ. Ta amijaxwemê me kâtàmja jaxwe pânh ne kum kungâ. Me kute mar kêt ne kute Metîndjwýnhkam amikrào ba pânh ne me ô'ã o mrân o wangijn kum kungâ.

⁸Jakôt ne Metîndjwýnh Karô memâ o amirît, me kute me kâtàm Metîndjwýnh'yr ngjênh kêt kôt mar kadŷ. Metîndjwýnh nhô kikrebê kumkati âm râ'ã nhym me kute kukràdjâ tûmja ba râ'ari ne me kâtàmja Metîndjwýnh'yr ngjênh kêtkumrêx, kumoka'êjamâ ngjênh kêtkumrêx. Me kâtàmja kraxje 'yr ngjênh kêt.

⁹Be, pykabê Metîndjwýnh nhô kikremê kôt kukràdjâ tûmja ne Kritu kukràdjâ djwýnhâ amijakre nhym me Kritu kajmâlã ar o ba. Kukràdjâ tûmja ne me i krâkâbito mex. Nâm me kukràdjâ tûmköt te Metîndjwýnhmâ mry bôn kum kungân te kum kînh djâ ngân mâ amikam kute axwe mar râ'ã. Me kute kum mry nhôr djwýnhja te kum mry bôn kum kungân kadjwýnhbê mex kêt râ'ã ne. ¹⁰Kukràdjâ tûmköt ne me me ô kwÿ krën djâmë mÿjjao kôm djâ'ã memâ karôñ mekbê uma. Ne kam ajte me kute apýnh amiku'õnh djâri memâ 'â karô, me kute kôt amijo bamâ. Apýnh kukràdjâ ja ne me i krâkâbito mex. Metîndjwýnh kute mÿjja kunio ny kajmâlã ne memâ kukràdjâ tûmja'ã karô nhym me ar o ba.

Kritu kamrô'ã ujarêh.

Xim k 2.5; Idja 8.6, 12.24

¹¹Nhym arÿm Kritu bôx ne arÿm kukràdjâ ny, kukràdjâ mexo kato. Ne kute kukràdjâ nyo kator kadŷ kubê me kadŷ Metîndjwýnh mar djwýnh nhô b  njadjw  r rax ne arÿm Metîndjwýnh nh  rkw   djwýnhmâ wadjà. Metîndjwýnh nh  rkw  ti pr  ne kute raxo, mexo pykabê ja jakrenh mexjamâ wadjà. Meb  ngôkre kute ipêx kêt. Me banh   pykabê mÿjja, p  , b  , b  nh  r jao kikre nhipêx kêt.

¹²Be, t  m, Metîndjwýnh nh  rkw   djwýnhb   kumkatimâ wadj  n kam am  u kadjwýnhb   kumokal  'yr ar pydji. Djä nâm 'yr wangij ne akubyn apôx ne 'yr ngjênh kr  pti got? Kati, nâm 'yr ar pydji. Djâm moka  k kamrô n  r mryti jabat  n nyre kamrô ne o wadjâ, kute Metîndjwýnhmâ   rm  ? Arkati, nâm ta amikamr  o wadjâ. Ne o me bapytâ. Me bapyt  rkumrêx. Gu me bat  n râ'ã râ'ã ne baje o ino rer kêt kadŷ.

¹³Amr  b   kukràdjâ tûmköt ne me mry kamr  o me kam  , me akubyn mex kadŷ. Nâm me Metîndjwýnhkam amikr  n kam punu. Nhym kam Metîndjwýnh mar djwýnh mryti dj  umre kamr  m   moka  k kamr  o me kam  . Ne mryti jabat  n nyre, ka  nhre b  n kum adj  n kam pr   byn o me punu kapr  pr  k. Nhym me kam akubyn mex.

¹⁴Be, ga mry kamr  o kute k  jb   meo mexja pum  . Bep Kritu kamr  o ne mr  mri meo mexkumrêx. Metîndjwýnh Karô t  n o ino rer k  tja t  m ne Krituo ban o t  x nhym kam kôt Metîndjwýnhmâ amingâ. Djâm punu ne me kub  ? Kati, nâm mexo mextire, ajmâ kute kêt ne ta Metîndjwýnhmâ

amingän kam kamrô ajkapî. Ta kamrô ne prîne me bajo mex. Me batyk ne baje Metîndjwînhmâ bakre rax ne nîjar baba kadŷ ne gu me bamâ bajaxwe kînh ne o baba. Nhym kam ta kamrôo prîne me bakadjwînhbê me bajo mex gu me kam arŷm bakadjwînhbê bapijâm kêt ne amikam bajaxwe'ô mar kêt ne Metîndjwînhmâ badjapênh ar baba, Metîndjwînh tînjamâ apê.

15 Kadŷ, Kritu kamrô prîne kute me bajo mex gu me Metîndjwînhmâ badjapênh kadŷ ne Kritu kukrâdjâ nyô kato. Metîndjwînh kute amiwîr me bajwîr ne kute me bamâ kabën pydjin arênh ne kute me bamâ mŷjja mex jarênh gu me 'yr babôxmâ. Nhym me banhô mŷjja mexja dja râ'â râ'ân o ino rer kêtakumrêx. Mrâmri dja Kritu â memâ o ane. Kadŷ ne arŷm me axwe pânh ty. Me kute kukrâdjâ tûmja ar o bari ne me Metîndjwînhkam axwe nhym kam arŷm Jeju amityko o pânh ne.

16-17 Bir be, nâm tykkôtbit o pânh. Nhym kam ajte mŷjja tykkôtbit ne mŷjja amirît. Ga me ôbikwa tyk kutâ kute abenmâ û mŷjja'â karôja pumû. Ôbikwaja tyk kutâ ôbikwamâ û mŷjja'â karô ne,

—Godja ba ty ga kam inhô mŷjja jao mô.

Ne kam kum û mŷjja nhidji jarênh kum,

—Tâm dja ga o tê, ane.

Gêdja kute kum â karôja ty nhym kam ôbikwaja amû ajte kudjwa û'â ar o ba. Me tykkambit ne me ajmân aben nhô mŷjja jamŷn mâ amû abendjô'â o ba. Me tîn râ'âkam ne me kute aben nhô mŷjja jamŷnh kêt. Me tykkambit ne me kute me û mŷjja kajgo jamŷnh. Bir be, me tykkôtbit ne mŷjja amirît. Nhym kukrâdjâ tûmjadjwî ajte tâm ne.

18 Nâm me kute kukrâdjâ tûm kutewaja o bao kurê'ukmâ ne Môjdjê mry kamrôo me kamî. Mŷjja tyk ne kamrô bikapînkôtbit ne mŷjjao mex djâ.

19 Nâm Môjdjê memâ Metîndjwînh kabën kukrâdjâ kunî'â ujarênh kumrêx arê. Metîndjwînh kute mekbê mŷjja pymaja memâ arênh djan memâ kunî jarênh pan kam mry kamrô by, mryti jabatanh nyremê mokaâk kamrô run kam iby ngô run kam pi'ô nhikwîr ne kadjât kamrêk jakritare jao krax l'âpren kam pi'ôja mry kamrômâ adjân kam o me kaprêprêk. Metîndjwînh kabën kukrâdjâ'â pi'ôk no'ôkja kumrêx ne kamîn kam mebêngôkrejadjwî kamî. 20 Me kamîn kam mekmâ kum,

“Be, Metîndjwînh kute me amâ amikukrâdjâ jarênh mâmdu ga me aje kôt amijo aba kadŷ kamrô ne ja. Gora me 'ano dja”, ane.

21 Ne kam ajte Metîndjwînh nhô kikre kamî. Nâm kapôtâ kukrâdjâja kumrêx kamîn kam kikre kadjwînhbêja'âr o wadjân kam adjwînhdjwîy o kamî, kukrâdjâja kunî kamî. 22 Bir be, Môjdjê kukrâdjâkôt ne me mry kamrôobit mŷjjao mexo ba. Kamrô kapînkôtbit ne apýnh me axwe djâri Metîndjwînh tu me axweo aknon mar kêtakumrêx ne.

23 Bir be, pykabê Metîndjwînh nhô kikremê û kikrekam kukrâdjâja ne kâjkwakam mŷjja djwînh'â amijakre. Kam ne Môjdjê mry kamrôobit â mŷjjao mexo ane. Nhym bep kâjkwakam mŷjja djwînh'â kadŷ ne me mŷjja mexbit kum kubîn kungâ. Kâjkwakam mŷjja djwînh'â kadŷ ne me mŷjja

mexbit kum kubin kungā. Mÿjja mexo kute pykabê mÿjja ja jakrenh. Mÿ ne mex nhym me Metindjwÿnhmä kubin kungā? Je kum Jeju. Jejubit ne mexkumrêx ne kam Metindjwÿnhmä amingä nhym me kubi.

²⁴Djä nâm me Metindjwÿnhmä kikre nhym kam Kritu kadjwÿnhbê kumoka'ëja'yr wadjà? Kàjkwakam õ kikre djwÿnhja'ã kute amijakre djäm kumä ne wadjà? Kati, nâm tu kàjkwamä wadjà. Kum wadjän arÿm Metindjwÿnh kabem djan kum me bajarëno djan me banëje kukrào dja.

²⁵Djä nâm Metindjwÿnhmä aminhôr kräpti? Kute pykabê Metindjwÿnh mar djwÿnh nhô bënjadjwyr rax kikremä ngjêx kräptija pyràk? Kum ngore kuniköt kute mry kamrôbito mrânh ne Metindjwÿnh nhô kikre kadjwÿnhbê kumoka'êmä o ngjêxja pyràk? ²⁶Arkati, nâm ren kum aminhôr kräptin ren arÿm tokry kräpti. Ren pyka nhipêx totokbê ren arÿm apÿnh tokry kräpti. Bep kati, arÿm pyka kute o ino rerkam arÿm kator ne kute mekbê axweo apêxmä kute Metindjwÿnhmä aminhôr mämdji.

²⁷Ga Metindjwÿnh kute me kuni'ã amim karöja pumü. Me kuni dja me tyk pydji nhym ijukri dja Metindjwÿnh memä axwe pânh jarë.

²⁸Bir be, nâm ä Kritudjwÿ tyk pydjião ane. Kute Metindjwÿnhmä aminhôr nhym me kute bin mämdji. Nâm amijä me kräpti jaxwe mën kam me pânh Metindjwÿnhmä amingä nhym me kubi. Dja ajte me bawyr kato. Djäm kute axweo pânhmä? Kati, kute õ me ja pytär ne kute meo mörmä. Pykabê me kute abej ajkam amakja pytär ne ar meo bamä dja ajte kato.

Kritu pîte'ykam tyk pydji.

10 ¹Bir be, Môjdjê kukrâdjäne ne mÿjja mextireja kukäm bôx. Kubê wÿnh kêt. Mÿjja mextire bôx kêtri ne Metindjwÿnh Môjdjê kukrâdjajao kato. Nâm mÿjja mex djwÿnh'ã amijakre kajgo. Kam kute meo mex kêt. Metindjwÿnh kute me axweo bingrânh kadji ne me kum mry pan kubôn kungä. O anhyro ba tâmtä: ï arek amü namë amex kuniköt o anhyro tê. Nâm me te mry pan kamrô kapin te kute o amikam axweo apêx ne mexmä te o amijo ane. Me kute Metindjwÿnh'yr bikaménh prämja ne me te amijaxwe kêtmä amijo ane. ²Nâm ren me kute Metindjwÿnhköt amijo ba prämja mry kamrô ren amikam axweo apêx ne ren mrämri amikam axwe'õ mar kêtkumrêx ne ren tu mry par kräta.

³⁻⁴Nhym bep kati, nâm me te o amijaxweo ane. Mryti djümre kamrômë mokaàk kamrô mrämri me kute amijaxweo apêx kêt. Nâm me te o amijo anen mä axwe. Mry kamrô kute memä axweo apêx kêt. Nâm tu amex kuniköt memä axweo amirito tê.

⁵⁻⁶Kam ne Kritu pykamä rwÿk kutä Bämmä kum,

"Nâ gäm arÿm amä mry kamrô kapinmë me kute amä djwÿ nhörja kinh kêt. Nhym me kute amijaxweo apêx kadji nàràm kute mry par ne rä'ã ngônhö kikam rënh ne kute kum angjênh ne kute amä òrja tâm ne ga arÿm abê kinh no kati.

Ne kam aje ijo inhímä ijä amim karö.

⁷ Ba kam amā,

‘Metindjwýnh, ota ba dja. Aje amim ijā karököt ne ba jānh dja.

Amrēbê anhō pi'ok no'ókkam aje ijaréhköt ne ba jānh dja’, ane.”

Näm ā Kritu Bāmmā ane. ⁸Näm kum,

“Mry kamrō kapinmē me kute amā djwý nhörjamē me kute amim axweo apêx kadgy nàràm mry par ne kute ngônhö kikam rā'ä rēnh ne kute kum angjênh ne kute amā õrja tām ne ga amā kinh kêt ne abê kinh no kati”, ane.

Djā näm me kupa'ā ar o ba? Kati, mrämri ne Môjdjê memā kôt 'ā karō nhym me kute kôt ar o ban kute Metindjwýnhmā mry par ne kute õro ba. Nhym Kritu Bāmmā kum,

“Ga abê kinh no kati”, ane.

⁹Näm kum kabēn ja kumrēx jarēn kam atāri kum,

“Metindjwýnh, ota ba dja. Aje amim ijā karököt ne ba jānh dja”, ane.

Bir be, näm me kute mry par ne kum õrja arým o apêx. Kute pānh nyao katormā ne arým tūmjao apêx. ¹⁰Metindjwýnh kute 'ā amim karököt ne Jeju Kritu tēn ruwn ta Metindjwýnhmā amidjwýnh ngā nhym me kubī. Näm kute kum aminhôrkam me bīn māmdji. O ne príne me bajo mex, príne me bajo mexo mexkumrēx ne.

¹¹Me ī pýnhköt me kadgy Metindjwýnh mar djwýnh aben nhijuk'ā myt kuníköt ngônhö ki kabem ku'en mry kupê. Näm me kute Metindjwýnhmā mry par ne bôr ne kum õrmā bôro ku'ê. Nhym akati nhym tām ne. Nhym akati nhym ajte tām ne. Näm memā axweo apêx kêtekumrēx ne.

¹²Nhym bep ate ne Kritu Metindjwýnhmā mýjja pydji ngā. Näm kum amingā nhym me bīn pydji. Näm amijā me axwe mē nhym me kam bīn pydji. Näm me kubī nhym kam tu amijā me axweo apêxkumrēx. Jakôt ne Metindjwýnh djubôk'anh nhý, kubê bënjadjwyr raxkam ubôk'anh nhý.

¹³Ne kam arek kam amako nhý. Metindjwýnh kute kurê djwýnho bikênh mex nhym me kam umaje kuka kônh terteto ku'en kam tu mýrbê rôrôk nhym kute kwý o pardjan kwý nhimex, ja ne kam amako nhý.

¹⁴Bir be, kute Metindjwýnhmā aminhôr pydjijakôt arým mrämri tu me'ā mex měnhkumrēx nhym me mrämri mex rā'ä rā'ä rā'ä. Kute me bajo mex ne kute me bajaxwe kête tēmja, me bajā ne tu mex měnhkumrēx.

¹⁵⁻¹⁶Nhym Metindjwýnh Karôdjwý kôt arē,

“Bep jakam dja ba memā ikukrâdjà ny jarē. Amū akati 'ökam dja ba memā ny'ô jarénh māmdji.

Ba ibê Bënjadjwyr ne ba me amā ikabēn ne.

Me ökre kadjwýnhbê dja ba ikukrâdjâjao adjân kunhô. Ne me amak krekrekadwjwý kunhô”, ane.

Näm kabēn ja kumrēx jarēn kam atāri memā kum,

¹⁷“Apýnh me ikam ajaxwe djâri, me aje ikam amikrâ ar o abajadjwý gêdja ba tu mar krâtan o akno.”

18 Bir be, mrämri ne Metindjwýnh arým o akno. Kam ne me kute amijaxwe pãnh Metindjwýnhmã mry par ne kum õrja arým apêx. Arým kêt. Arým Metindjwýnh kute kam me axweja kunio biknorjakam ajte we amijaxwe pãnh mry par ne ar Metindjwýnhmã õro ba. Kati, arým kêt.

Me kute Kritu mar'ã ukanga kêtmã.

Ep 3.11

19 Ë, akmere ar, àpnihire ar, mrämri dja gwaj tu bapijâm kêt ne Metindjwýnh nhõ kikre kadjwýnhbê kumoka'êmã wangij ne Metindjwýnh 'yr bôx ne tu kum amijaré. Mýkôt dja gwaj bapijâm kêt ne tu 'yr wangij? Jejukôt. Gwaj bakadjy tyk ne kamrô bikapínkôt dja gwaj bapijâm kêt ne Metindjwýnh'yr bôx ne tu kum amijaré ne kum bakabën.

20 Pykabê Metindjwýnh nhõ kikre kadjwýnhbê kumoka'ê néje, Metindjwýnh krí djà néje ne kubékati wajét nhym me 'yr ngjênh kêt kumrêx. Nhym bep ajbir Jeju ne me bakadjy Metindjwýnh'ã kutan 'yr pry ny dji. Pry kubê Jeju. Kute Metindjwýnhmã ta aminhôr nhym me kute bïn nhym ajte tînkôt ne gwaj tu Metindjwýnh'yr mrän bôx ne wangij ne tu kum bakabën.

21 Be, gwaj banhô Metindjwýnh mar djwýnh nhõ bénjadjwyr raxkumrêx. Näm príne Metindjwýnh nhõ me jao ban meo djuw mex ar o ba.

22 Gora gwaj kam tu Metindjwýnh'yr mrän bôx ne tu kum bakabën, on batïnri 'yr mrän bôx ne kum bakabën. Amrébê ne Môjdjê Metindjwýnh kukràdjâkôt kute meo mex kadjy mry kamrôo me kamí nhym me kam akubyn mex ne. Ne kam ajte me kute amijo mex kadjy ngô mexkambit djuwn o jâm amijâ ngrâ rë. Gwaj baje tu amim Jeju kamnhíxkam dja gwaj Metindjwýnh kadjy bamex. Jeju ne gwaj bajo mex. Å gwaj bamex tanhýrkam dja gwaj Metindjwýnh'yr mrän bôx ne tu kum bakabën, on batïnri 'yr mrän bôx ne kum bakabën. Kwârik wânh gar ajõ anhôkre kadjwýnhbê amim,

—Djâm Metindjwýnh imã mex? anhýr kêt. Dja gwaj tu amim kamnhíxkumrêx ne katât bakabën kam tu 'yr mrän kum bakabën. Pykabê gwaj ar babari dja gwaj å o ane.

23 Gora gwaj mä 'ano dja. Metindjwýnh kute gwaj bamä mýjja mex jarênh gwaj baje tu amiwyr kamnhíxbê ar babaja ne gwaj arým memä arë nhym me kuma. Gwaj gop mä 'ano djan gop arek amiwyr kamnhíxbê ar baba. Kwârik wânh gwaj 'ã badjukanga kêt. Metindjwýnh ne arým gwaj bamä kabën pydjin arë. Mrämri ne kabenkumrêx. 'Exnhí kêt kumrêx ne kute gwaj bakanga kêt kumrêx. Kam dja gwaj amiwyr kamnhíx týxbê ar baba.

24 Gora gwaj aben ma ne amidjwýnhbit mar kêt. Dja gwaj bamä aben jabêmâbit abenmä karô ne ajte bamä mýjja mexbit kinh ne baje o baba'â abenmä karô.

25 Gora gwaj abeno babikprönh râ'â. Nhym bep me kwý ne me arým kum abeno bikprönh kanga. Nhym bep kati, gwaj ba dja gwaj o anhýr kêt kumrêx. Gwaj ba dja gwaj abenmä týx jangij, mä Jejukôt gwaj babikamênh râ'â kadjy. Metindjwýnh nhõ akati arým o râm ne ja. Kam gêdja gwaj mä abenmä týx jangjênh ar o baba.

²⁶Me kute me bamā Metīndjwŷnh kabēn 'êxnhĩ kêt jarênhja ne gu me baje amim marmān ate mā bamā bajaxwebit kînh ne, nhýnh ne mÿjja 'õ ajte me bajaxwe pânh tykmâ got gu me bamā bajaxwebit kînh ne. Arkati, Jeju pydji ne me bajaxwe pânh ty. Atemâ mÿjja 'õ kêtakumrêx. Mÿjja 'õ kute me bajaxwe pânh tyk ne kute me bamā me bajaxweo bingrành kêt. ²⁷Nhym bep ãm mÿjja ti, mÿjja punuti, mÿjja pymati; wâ pydji ne me jamâ nô. Me kum Metīndjwŷnh kurêjamâ ne nô. Memâ gêdjâ axwe pânh jarê ne kam kuwy pôktijamâ me kurê. Kumâ dja me kurê nhym me prîne xêr. Me kajmâlâ ne nô. Kumâ dja me kurê. Djâm uma ngri? Gora ar amikam ajkam ama.

²⁸Ê, amrêbê me'õ kute Môjdjê kukrâdjâkôt amijo ba kêtja nhym me'õ axwekôt omû. Birâm me'õ amânkrut nár kon amânkrut ne ikjékêt me'õ jaxwekôt arým noo omûn arê nhym me arým pânh kubî, kum kaprî kêt ne tu kubî, axwe pânh.

²⁹Bir be, kam dja me'õ kute Metīndjwŷnh kra japrâkam mrâmri arým o bikênh rax ne. Me kute Môjdjê kukrâdjào bikênhkam ne me kute tu bîn kajgomâ. Bep me kute Metīndjwŷnh krao bikênhkam dja pânh rax. Pânh raxo prîne kute Môjdjê kukrâdjâkôt me kute me bîn kajgoja jakrenh mex ne.

Nâm me Metîndjwŷnh kra japrâ ne kam ajte Metîndjwŷnh kukrâdjà ny kadju kamrôjao mÿjja punu, Metîndjwŷnh kute memâ kukrâdjà ny jarênh mâmđji kadju kamrô jao mÿjja punu. Kra ne tyn amikamrô kapî gu me kam arým Metîndjwŷnh kukrâdjà nykôt amijo baba. Kamrô jao ne me mÿjja punu, o mÿjja kakrit ne kubê kanga. Jeju kute kamrô kapînkôt ne Metîndjwŷnh memâ me axweo ajngrâ ne meo mex nhym be nâm me tu kamrô jao mÿjja kakrit ne kanga.

Ne kam ajte Metîndjwŷnh Karô japrâkum ngryk jadja. Metîndjwŷnh Karô me bakam ukaprija, gu me baje te kam amikrâ ar o baba nhym mâ me bakam ukapri, ja tâm ne me aprâ. Djâm ja pânh kêt got? Mrâmri gêdjâ prîne Metîndjwŷnh me jao bikênh mex ne. ³⁰Nhýnh me'õja kute memâ kum,

“Bajbit dja ba memâ amijo pânh ne. Ba dja ba me axwe pânh meo ajkê”, anhýrja ne gwaj arým mar mexkumrêx. Nhym ta ajte memâ kum,

“Bênjadjwŷr djwŷnh ta dja õ me jamâ pânh jarê”, ane.

³¹Metîndjwŷnh tîn ne ar ba tâm dja pao meo bikênh mex ne. Kute pao meo pânh ja tâm ne uma:kumrêx. Djâm mÿjja wâ pymâ ngri got.

³²Ê, amrêbê Metîndjwŷnh kute ar ano bônh totokbê ja gora ar ama. Nâm me te ar ajo bikênh ba gar mâ 'ã angrâ týx ne, ne te atokryn mâ 'ã angrâ týx ne. ³³Nâm me me ipôkri ar ajaprây ar akamjéro ba. Nâm â me ar akwyo ane gar anhitepato ar kuriaku'ên ar omûnho aku'ên kam ar ô'ã akâ djân akaprîn ar omûnho aku'ê.

³⁴Nhym me ajte ar akwybê ijê gar ar ô'ã arerek ne akaprîn ar omûnho aku'ê. Nhym me te ar anhô nêkrêxo prôt gar kam mâ akînh. Mrâmri arým kâjkwakam anhô mÿjja mextirekôt ajamak bén kam tu ate akrâ. Kâjkwakam anhô mÿjja mexkumrêx. Mexo kute pykabê ja jakrenh mexi. Tâm gêdjâ râl'â râl'â râl'â. Nhym me te pykabê mÿjja jao ar ajo ajkê, gar kam kâjmâ mÿjja ja man mâ akînh.

³⁵Bir be, gora ar amâ me uma kêt ne atýx ne kôt amijo aba râl'â. Kwârîk wânh gar amâ kanga kêt. Mrâmri dja Metîndjwŷnh pânh ar amâ mÿjja

mextire ngā. ³⁶Dja gar arek akrànmā amijo aba 'āno dja. Metīndjwŷnh kute ar ajā amim karō ne kute ar amā mŷjja jarēnhja kôt dja gar amijo mō. Dja gar 'āno djan akrànmā o amōr rā'ān arŷm kôt 'yr bôx. Kute me bamā kabēn pydji jarēnh ne kute me bamā mŷjja mex jarēnhja 'yr bôx. 'Yr bôx ne amim aby. ³⁷Metīndjwŷnh kabēnkam ne krabê Jeju akubyn me bawŷr bôx'ā,

“Adjŷm ngrire, dja ī me awŷr tēn bôx. Amrēbê ne têmmâ krâ ne kam arŷm amrē têm 'yr. Dja tebê amikrâ kêt ne.

³⁸Me kute amikajmā'ā imar ba arŷm ije memâ axwe kêt jarēnh nhym me katât mrânhja dja me mā imar rā'ān ar ikôt ba.

Gêdja me'ō me umaje akubyn ibê akex ba kam arŷm ibê kinh no kati”, ane. Nâm â Metīndjwŷnh ane. ³⁹Nhym bep gwaj ba ne gwaj baje â anhŷr kêtekumrêx. Djâm gwaj bamâ me uman baje kubê amijo akex ne kam tu babiknorkumrêxmâ? Arkati, gwaj ba ne gwaj tu amikajmâ'ā markumrêx nhym arŷm Metīndjwŷnh gwaj bapytân ar gwaj bâjo ba.

Me tûmre kute amikajmâtâ Metīndjwŷnh mar.

11 ¹Ije, mŷjbê ne me kute amikajmâ'ā mŷjja mar? Mâ ne kute?

Bir, me baje amikajmâ'ā mŷjja markam ne gu me tu amim kamnhîxkumrêx ne amiwŷr kam amakbê ar baba. Ne tu amim markumrêx ne banhôkre kadjwŷnhbê amim,

—Nâ, mrâmrî dja iwŷr bôxkumrêx, ane. Ne kam ajte me baje banoo mŷjja pumûnh kêtekam tu amim markumrêx ne banhôkre kadjwŷnhbê amim,

—Nâ, mrâmrî dja ba ī amû akati 'ôkam omû, ane. Nâ gu me â amikadjwŷnhbê amikajmâ'ā mŷjja maro ane. ²Nâm â amrêbê me bakukâmâre tu amikajmâ'ā Metīndjwŷnh maro ane nhym arŷm mekam kinh ne.

³Nâ gu me badjwy â amikajmâ'ā Metīndjwŷnh kute pyka nhipêxkôt maro ane. Nâm kabêno pyka nhipêx nhym kato. Me kute noo mŷjja pumûnh kête ne pyka nhipêx. Nhym arŷm apôx ne amirít gu me arŷm kôt omû. Ne kam amikajmâ'ā kute pyka nhipêxkôt kuma, amikajmâtâ arênh ma.

⁴Nâm â Abeu amikajmâ'ā Metīndjwŷnh maro anen kam ô krit bîn kugan kum kungâ. Nâm kum mŷjja mex ngâ. Mexo kute kamybê Kaï nhô mŷjja ja jakrenh. Nhym kam kam kinh ne. Ne kum,

—Ga ne ga ajaxwe kêtekumrêx. Aje imâ òrja ne ba imâ kinhkumrêx, ane.

Be, nâm tu amikajmâ'ā Metīndjwŷnh ma. Amrêbê ne ty. Nâm te tyn mā me bamâ mŷjja jarê. Tîn mân prâbê mā me bamâ arê ne,

—Dja ga me â ikudjwa amim Metīndjwŷnh maro ane.

⁵Nâm â Enokidjwŷ amikajmâ'ā Metīndjwŷnh maro anen kam tyk kêt. Nâm Metīndjwŷnh tu tîn râ'ao wabi. Nhym me te noo abej aprâ. Nhym kêtekumrêx, Metīndjwŷnh kute tu tîno àbirkam. Kute o àbir kêttri ne 'â memâ kum,

—Tâmjakam ne ba ikînhkumrêx, ane.

Nâm â Metīndjwŷnh ane. ⁶Bir be, nhýnh ne me'ō amikajmâ'ā Metīndjwŷnh mar kêt nhym we kam kinh? Kati, me kute amikajmâ'ā Metīndjwŷnh marbit

ne mekam kînh ne kum me kînh. Godja me'õ Metîndjwînh'yr bôx prâm jabej gora amikajmâ'ã Metîndjwînh ma. Metîndjwînh ne tîn ne ar ban kam mekam ukaprikumrêx ar ba, me kute Metîndjwînh mar prâm ne kute abejja mekam ne ukaprî. Ja dja me amikajmâ'ã kuman kam kôt Metîndjwînh'yr bôx.

⁷Nâm ã Nôwedjwîy amikajmâ'ã Metîndjwînh maro ane. Metîndjwînh ne kum tîn jadji. Anhîr djwînhràm kute amirît kêtri ne kum ngô tám jaré. Nhym kam Nôwe umaje kà rax nhipêx ne kam kum prömê kramê upânhmê aro wadjàn ar utân ar aro ba. Nhym ate me kum mä axwe kînhja ne me tu ate krän ar ban kam tu biknorkumrêx ne. Nhym bep Nôwe pydji ne amikajmâ'ã kuma nhym Metîndjwînh arým kum axwe kêt jaré.

⁸Nâm ã Abraäodjwîy amikajmâ'ã Metîndjwînh maro ane. Nâm Metîndjwînh atemâ kum pyka ny jarén 'yr ano nhym tê. Nâm kum kabën pydjin arën kum,

—Dja ba amâ kungä ga tu o anhô pykakumrêx ne kam kam ar aba, ane.

Nhym kabën man kam tu 'yr tê, kute amikajmâ'ã pyka pumûnh kêt 'yr ne tu tê. ⁹Nâm tu amikajmâ'ã Metîndjwînh ma. Amikajmâ'ã kuman pyka nyja kam ar ba. Metîndjwînh kute kum pyka jarênh ja kam ar ba. Me bajtem nhô pykakam ar ba. Nâm mrykào kikrekam ar ba. Krabê Idjakmê tâmdjwîybê Djakomê ro'ä mrykào kikrekam ar ba. Metîndjwînh kute Idjakmê Djako ar adjwînhdjwîymâ kute pyka jarênhjamê ro'ä mrykào kikrekam ar ba. ¹⁰Mýkam ne Abraão mrykào kikrekambit ar ba? Bir, kÿjrûm Metîndjwînh kute amim krî mex'ä karôn kute prîne ipêxja kamnhîxbê ne pykabê mrykào kikre jakam ar ba. Krî mex râ'ä râ'ä, krî mör ne tûm ne rôrôk kêt, tâm ne amim kamnhîxbê ar ban mar ar o ba.

¹¹⁻¹²Nâm ã Xaramê mjénbê Abraäodjwîy amikajmâ'ã Metîndjwînh maro ane. Nâm ar te kra prâme ar ba nhym arým Xara bêngêxte. Te kubêngêxte nhym kam kra wajêt ne ruw nhym amim kumy. Metîndjwînh arým kum kabën pydjin arën kum kra jarê nhym kam Xara amikajmâ'ã kuman kam,

—Metîndjwînh ne kabenkumrêx, ane.

Nhym kam kute kum kra jarênhja wajêt ne ruw nhym kumy. Te kubêngêxte ne amim kra my. Kam ne Abraão pydji kurûm me kamingräny apôx ne kumex. Arým kubêngêtte kute amikam kô krän mexo têmkam ne kra dji. Nhym amû aben nhijuk'ä kam tâmdjwîy aptân kumex. Tâwâ pydji kurûm ne me kräpti apôx ne kam kam aptân kumex ne kute mrämri kâjkwakam kanhêtire pyràk. Ne kute ngô rax mÿrri pykati ngrà ja pyràk. Pykati ngrà tâm ne me o itun te kute abenâ akremâ nhym kräpti: anen amû ajkamê nhym me te o ane. Nâm ã kam tâmdjwîy amû àptar ne kumex o ane.

¹³Ije ar amâ ar tûmre jarênhja ne ar kunî amikajmâ'ã Metîndjwînh mar râ'än ty. Metîndjwînh kute kabën pÿnho memâ mÿjja jarênhja, kabën ja jarênh ja ne ar kraxje kute amim byr kêt ne ty. Nâm ar kute amybîym noo omûnhmân prâbê amikukâm kuman tu amikam kînhkumrêx. Ne memâ kum,

—Me bajtemkam ne bar iba. Me ô pyka prokam ne bar iba. Pyka ja ne inhô pyka djwînh kêtkumrêx, ane.

¹⁴Me ja ne me kute õ pyka jabej rā'ā, kute kàjkwakam õ pyka djwýnhja jabej rā'ā kam ã kabēn ane. ¹⁵Nâm ren ar õ pyka kurûm kator ja t n o aman ar y m ren m   ajte akubyn 'yr t . ¹⁶Nhym bep kati, k jkwakam ar õ pyka mextire ja ne ar o aman kam 'yr t m pr m  ne kam ã kab n jar nho ane. Kam ne Met ndjw nh kum ar k nhkumr x. Nhym ar kute Met ndjw nhm  kum,

—Ar im   ak nhkumr x. Apydji ne ga ab  ar it n djw nh, anh rkam dj m kam Met ndjw nh j m Ar kub  kr m  got, arkam pij mm  got. E kum kati, kum ar k nh raxkam ne ar kut p kr  mex nhip x ne.

¹⁷⁻¹⁸Nâm ã Abra o amikajm   Met ndjw nh maro ane. Nâm Met ndjw nh Abra o kute Met ndjw nhk t ar amijo ba jabej kabin kra'  ku'u . Nhym bit kute krab  Idjak b nm , kute b n ne kum  rm  bit kute b nm . Amr b  Met ndjw nh kute kum kra pydji jar nh ja ne bit kute kum b nm . Kra ja' , kra pydji ja'  ne Met ndjw nh kute kum,

“Akrab  Idjak ja g dj  am  aben nhijuk'  kam t mdjw  kr pt kumr x”, anh rja.

Kra ja ne Met ndjw nh kum ar  nhym kam bit kute b n ne kum  rm .

¹⁹Nâm  kre kad jw nhb  amim,

—Met ndjw nh d a akubyn im   o t n, ane. Ne kam bit kute b nm  nhym kam Met ndjw nh n je kukr n akubyn kum n  ne kam mr m ri kute akubyn o t n pyr k.

²⁰Nâm ã Idjakdjw  amikajm   Met ndjw nh maro ane. Ne kam krab  Djakom  Ixau arkum k nh dj  jar , ar kuk m ne arkum k nh dj  jar . Ar   my ja kute amir t k tri ne ar kuk m am  arkum k nh dj  jar .

²¹Nâm ã Djakodjw  amikajm   Met ndjw nh maro ane. Nâm am  krab  J djekam kra am  aro k nh. Ar y m kub ng tte, ar y m bikati mex ne kam m  n amikak k t kajpar dj  djan kam Met ndjw nhm  rax jar n kam t mdjw jam  kum,

—G dj  Met ndjw nh ar ajo k nh, ane. Nâm ã arkum ane.

²²Nâm ã J djedjw  amikajm   Met ndjw nh maro ane. Tyk kut  ne am  anh r djw nhr m mekb  idjaer pykab  Edjitukur m katorm  ar . Ne pr ne mem  ta amij l  kar , me kute 'io m rm  ne mem  '  kar , me kute 'io m r ne kute õ pyka djw nhkam adj rm , Met ndjw nh kute kum pyka jar nhjakam kute adj rm .

²³Nâm ã M jdj  n m  b mdjw  amikajm   Met ndjw nh maro ane. N m ar rw k totokb  o apdju. B njadjw r raxb  Parao ne me kra my ap x nhym me kute me parm  ar . Nhym arkum b njadjw r rax kab n pym  k t mex ne tu o apdju, ar kute b n k t ne tu o apdju. N m ar kra mextire pum n kam Met ndjw nh kan rr m tu o apdju. Nhym o bipdjur   mytyrw  amânhkrut ne i kj k t nhym kam ar t t ktikam kunh .

²⁴N m ã M jdj djw  amikajm   Met ndjw nh maro anen kam ar y m abat n ne kam kr '  n ja kanga. Parao kra kute amim pr r m m y nhja t m ne n  kanga. ²⁵N m,

—Kwârîk wânh ba ijaxwejao amikînh kêt. Kwârîk wânh wâm memâ nô. Godja ba arîk ar ibaja kwây ngrire ne o amikînh? Kati, gêdjâm wâm kunî nô. Ba gêdja ba Metîndjwînh nhô me jakôt itokry, ane. ²⁶Môjdjê ne Kritu kajmâ!â tokry, Bënjadjwîrbê kumkati kajmâ!â tokry. Nhym amû tûmrâm Kritu bôx ne adjwînhdjwîy kôt kudjwa tokry. Nâm me kum kurên aprîn prîne o ajkê nhym tokry rax ne. Nhym Môjdjêdjwîy Kritu kajmâ!â kâjbê â tokry ane.

Nâm,

—Kwârîk wânh me kum ikurên wânh ijaprî kwârîk wânh râ!â. Ba gêdja ba Bënjadjwîrbê kumkati kajmâ!â itokry, nhym bep ate gêdja Edjitukam nêkrêx kumexja wânh memâ nô. Nhym bep ba dja ba Bënjadjwîrbê kumkati kajmâ!â itokry. Tâmbit ne ba imâ kînh, ajbit ne imâ mex, ane. Nâm amû amikukâm Metîndjwînh kute kum pânh mîjjja mestire nhôrmâ amikukâm kuman kamnhîxbê ar ban kam ã o ane.

²⁷Nâm ã amikajmâ!â Metîndjwînh maro anen kam kum bênjadjwîr rax pyma kêt mex ne pykabê Edjitu kurûm kato. Bënjadjwîr rax te kam ngry:k. Nhym kam kum uma kêt mex ne tu kurûm tê. Kute noo amim Metîndjwînh pumûnh pyràk. Metîndjwînh pumûnh kêtja ne kute noo omûnhmân prâbê akrànmâ amijo ba râ!â ne akubyn akêx kêtkumrêx ne.

²⁸Nâm ã amikajmâ!â Metîndjwînh maro anen kam Metîndjwînh me irôbê mrânh nhô akati man kam me kute kamrôo kikre!â ijê djâ kamînmâ memâ arê. Metîndjwînh kadjy mrânh djwînh kute me imexmâ me irôbê môr ne kute mekbê idjaer kutewa par kêt kadjy. Nâm tu amikajmâ!â kuman kam me kute kamrôo kikre!â ijê djâ djymâ memâ arê nhym me o amiptâro ba.

²⁹Nâm ã mekbê idjaerdjwîy amikajmâ!â Metîndjwînh maro anen ngô rax nhidjibê Kamrêk!âr bôx nhym tu memâ ngô ngrâ rê nhym me kam 'â môn rê. Mrâmri ne kute atyxkam pyka ngrâ ja pyràk, nhym me kam môn 'â rê. Nhym mekbê Edjitu mekôt me kudjwa bit 'â rêrmâ mõ nhym tu ngô meo ajkamuw ne me imex ne.

³⁰Nâm ã mekbê idjaer amikajmâ!â Metîndjwînh maro anen krîraxbê Djeriko néje pyka týx nhipôkjamâ ipôko dja. Nâm me Metîndjwînh kabën man kam kabênkôt krîmâ ipôko dja. Nhym akati nhym me ajte tâm ne. Nâm me ã kum ipôko anhýro dja nhym me!â akati amânhkrut ne amânhkrut ne amânhkrut ne ikjêkêt nhym arým néje pyka týxja te týx ne tu ajkaten rôrôk ne kumex. Nhym kam 'anh mekbê idjaer kurê djwînhja!âr wadjân me!âr prôt ne.

³¹Nâm ã me kuprî 'obê Rabe amikajmâ!â Metîndjwînh maro anen kam amiwîr mekbê idjaer àpkâro mrânh djwînho wadjân arkum kabën mex jarën ar udju ne. Kam ne mekbê idjaer me kute Metîndjwînh kabën mar prâm kêtja kunî nhimex ne kam kute Rabe ar bîn kêt nhym ar ajbit me kurâm tîn ne.

³²Bir be, djâm arek ar amâ me!â idjujarênh itêmmâ! När kon, birâm aje. Dja ba Djidjiäomê Barakimê Xâxäomê Djetemê Dawimê Xamuwemê Metîndjwînh kabën jarênh djwînhmê me ja kunî!â idjujarênh tê nhym arým ijâ akamât ne.

³³Nâm me amikajmã'ã Metîndjwînh man kam kurê djwînh'yr prôt nhym Metîndjwînh memã me kurê djwînh rerek mex ne, nhym me mekbê pyka pytâ. Nâm me katât meo ba nhym kam Metîndjwînh kabêñ pýnho memã mýjja mextire jarë. Nâm me Metîndjwînh kanârràm kum rop djàkrêbê rijão pyma kêtkumrêx ne. Rop kute krênmã ne me rop nhûrkwâkam kumê nhym Metîndjwînh rop jaikwa ajmã o nhym ajkwa pôt ne krêñ kêtkumrêx ne.

³⁴Nâm me Metîndjwînh kanârràm kum kuwy pyma kêt mex ne. Me kute kuwymâ ar rênh nhym ar xêt kadŷj nàràm ne me kuwy pôk jabatânhmâ ar kurê nhym Metîndjwînh ar'ã kuwy bîñ ar utâ. Nâm me Metîndjwînh kanârràm ar ba nhym me bit kute pao me imexmã nhym Metîndjwînh me utâ. Nâm me Metîndjwînh kanârràm ar ban katyk mex ne ar ba nhym Metîndjwînh akubyn meo týx. Nâm me abenwýr prôt kam Metîndjwînh kanârràm ar ban kam amijo aptân kâjbê kurê djwînh rê nhym me bajtemja me umaje prôt. ³⁵Nhym me niredjwý amikajmã'ã Metîndjwînh ma nhym akubyn memã õbikwa kwyo tîn.

Nhym be nâm me kwý amikajmã'ã Metîndjwînh ma nhym me me kupa. Nâm me te memã kum,

—On me Metîndjwînh kanga ba me me apar kêt. Dja ga me mâ 'ã angrâ ba kam me prîne me ajo ajkê, ane. Te memã ane nhym me amibê kanga kêtkumrêx ne 'ano dja. Metîndjwînh kute akubyn meo tîn nhym me õ pyka mextirekam ar bamã ne me kanga kêtkumrêx nhym me prîne meo ajkêñ me par punu nhym me tokry:n ty.

³⁶Nâm me me kwý japrýn me'ã keket ne kam me kaprêprê:k ne prîne mrykào me kà noxnox nhym kam mrykâkôt me kamrô kukrykry ne. Nâm me me kwý djuwpren mekbê ijê djàkam me kurê. ³⁷Nâm me kêno me kwý titik ne me kupa. Nâm me pî kokjér djào, kàxkakjero me kwý jakàñ me kupa. Ne kàxdjwa kajgoo me kwý pa. Nhym me amim mrykî'atomti, mokaâk kào kubékâñ kayn angij. Me õ mýjja kêtkam me õ nêkrêx kêtkam ne me ar ba. Nhym me prîne meo ajkê nhym me tokryn kaprîre ne ba. ³⁸Nâm me kapôt kukritkam ar ba, krânhrekam ar ba, kënkrekam ar ba, pyka krekar ar ba. Âm me mexkumrêx. Pykabê me ja ne me mexo me ja têp kêtkumrêx ne.

³⁹Bir be, me ja kunî ne me amikajmã'ã Metîndjwînh ma. Nhym kam Metîndjwînh ne me jamã,

—Mrâmri me amexkumrêx. Nã bãm me akam ikînhkumrêx, ane.

Nhym bep kraxje me tûmre ja kute byr kêt râlã. Metîndjwînh kute kabêñ pýnho memã mýjja jarênhja ne me kute amim byr kêt râlã. ⁴⁰Adjým, Metîndjwînh ne arým me bakadŷj amim mýjja mex'ã karô. Me bakunî kadŷj ne prîne amim mýjja'ã karô mextire. Djâ nâm kute me tûmrebit pytârmâ? Kati, arým ne me bajâdjwý amim karô. Nhym kam mexkumrêx. Mexo kute me tûmre pytârja jakrehn mexi. Kute me tûmre jamê ro'ã kute me bajo mexmã. Gu me batipydjin bamexo bamexkumrêxmã ne amim me bajâ karô. Be, tãm ne ja.

Metîndjwînh kra kunîmâ uwêk mât.

12 ¹⁻²Be, me kume:xja pumû. Me kute amikajmâ!ã Metîndjwînh marja me tâm ne me kraptî. Me tâm ne ne me bamâ ipôk ne me banhirân kumex. Kam dja gwaj me ja kudjwa Jeju 'âno djan kanga kêt. Ë, mrämri ne me kute aben rerkam mÿjja kute me kukrà nhym me kute o pôx ne amikôt rënh ne kajkrit ne pröt mex ja pyrâk. Dja gwaj ã mÿjja kute gwaj bakukràja jâm aminêje kunî rënhô ane. Gwaj bajaxwe kute gwaj bajamînh tÿxja jâm aminêje kurên kurën kam arÿm mrämri bajaxwe kêtksam katât ar amijo baba mexkumrêx ne. Gora gwaj 'ã badjukanga kêt ne mrämri katât amijo tén inomâ kumê. Kute mrämri ne me kute aben rerkam amikukâm mÿjja pumûnh ne kam kambit no pymjyr tÿx mex ne atemâ mÿjja 'õ pumûnh kêt ne 'yr prötja pyrâk.

Dja gwaj ã o anen amikukâm Jejubit man kôtbit bajamak bën ne bajé ibej atemâ mÿjja 'õ mar kêt ne Jeju'ýrbít bapröt ane.

Jeju ta ne gwaj bajamak bô gwaj tu amim mar kumrêx. Nhym ajte gwaj bajamak bônho té gwaj arÿm amim mar rax ne. Täm dja gwaj 'âno djan kanga kêt ne. Näm amû amikukâm kinh djà man kam mete pîte'ykam bînja kum uma kêtksamrêx. Djâm me pîte'ykam arikkam pijâm ngri got. Näm amikam pijâm mar kêt ne tu ate krän arek amijo té. Kam ne Metîndjwînh arÿm 'â bênjadjwîr rax më nhym Metîndjwînh krí djâtikam ubôk'ânh ikô!ã nhý.

³Gora ar amikam Jeju man amikam arerek kêt. Me axwe ne me kum kurên prîne o ajkë nhym kam tu arek dja, tu ate krän dja. Gora ar aman kudjwa arek o tén amikam arerek ne akapri kêt ne arek kôt o té. ⁴Djâ nã gâm ar Jeju kudjwa akamrô ajkapin ty got? Kati, ar ajaxwebê aku'ê tÿxkam kraxje ajo akamrô bikapin kêt. Kraxje me kute ar ajo bîn kêt râ!ã.

⁵Djâm arÿm ne gar Metîndjwînh kabënja o akno? Arÿm kute ar ajo kran kam kute ar amâ tÿx jadjiarmâ ja. Djâ nã gâm ar o akno? Näm ar amâ,

"Ë, akmere, gêdja Bênjadjwîr amâ uwêk mât kwärîk wanh ga apry kêt ne kam amikati kêt. Gêdja amâ bën tÿx ga akapri kêt. Mýkm?

⁶Bir, kum me abêjamâ ne uwêk mât. Ne kute meo krajadjwîy kunîmâ uwêk mât ne, me katât mränh kadjy", ane.

⁷Bir be, Metîndjwînh kute ar amâ uwêk mâtksam dja gar tu arek dja. Kôt ne Metîndjwînh kute ar ajo kra. Nhýnh ne me prîre 'õ bâm kute kum uwêk mât kêt? ⁸Bir be, Metîndjwînhdjwîy kute kra kunîmâ uwêk mâtja pumû. Me katât mränh kadjy ne kramâ uwêk mât. Mýj me ne Metîndjwînh memâ uwêk mât? Kute me bajo kra djwînhja. Näm ren kute gajbit amâ uwêk mât kêt ga ren abê kra djwînh kêtksamrêx ne ren kam abê krô!ã me kute adjir pyrâk.

⁹Ga me babâm bêngôkre kute me bamâ uwêk mât gu me bapijâm djâje banhibôn bakrîn amikam bajé kabën maro bakrîja pumû. Bir be, gwaj pykabê gwaj babâmja kurâm kâjkwakam Babâmja kabën maro nhý, gwaj badjumar mex ne ar baba kadjy, amikam kabën maro nhý. ¹⁰Pykabê gwaj babâm

bêngôkre kute gwaj baprîrerûm gwaj bamã uwêk mât. Me ta kute amimarkôt ne gwaj bamã uwêk mât ne. Nhym bep Metîndjwînh ne gwaj bamex kadjybit gwaj bamã uwêk mât ne. Ta mexo mexkumrêx kôt gwaj bamex kadjy.

¹¹Djâm me kute memâ uwêk mâtakam tokry ngri got. Kam ne me tokry:n kam kaprîre ne. Nhym bep amû atûmâ gêdja arîm umar mex ne katât mrâ. Arîm kute mar ne kôt amijo têmkam gêdja umar mex ne katât mrâ.

¹²Bir be, kam dja gar on ajte amikam atîx ne arek kôt amijo tê. Kute mrâmri ne me krî'yr mrânâh ne katyk me:x ne mrânâh ne kôno birênh mrânâh ne kute krîo râm ne jao mrânâh ne arîm ajte ïmë ikra àdjônâh ne arîm ajte mrânâh tîx ne arîm arek mrânâh ja pyràk. Dja gar â amikam atîx ne arek kôt amijo atêm o ane. ¹³Nâ, dja gar kôt amijo tén katât amiprywâ djin arek 'â mõ, katât ar abenkôt amrânâh kadjy. Gar aje Jeju mar tûmwâ arek me kute amim Jeju mar rerekwâmâ mõn amôr mexo mõ gê me arek ar akôt mõ. Ar akôt mõn 'ô abenbê mât kêt. Me kute amim Jeju mar rerek ne me kute mrâmri ne me mex mä ba nhym me par tâtâkmekôt 'ok ba pyràk. Gêdja kute mar rerekrewâ ar akôt têm rerekre ne tê:n kam arîm amû têm tîx ne arîm amû mrânâh mex, arîm Jeju mar tîx ne.

Me kute axwebê amijâno ãmmâ.

¹⁴Gora ar amû me wâ kunîmâ akabën mexbit jarêng angryk kêt, gar kam adjumar mex ne ar aba. Gora ar Metîndjwînh mexo amexkumrêx. Kam dja gar Metîndjwînh pumû. Dja gar Metîndjwînh mexo amex kêt ne Bênjadjwîr'yr abôx ne omûnh kêteikumrêx ne.

¹⁵Ê, Metîndjwînh ne ukaprikôt me utà. Gora ar amijâno dja, ar ajô Metîndjwînh djukaprijabê jâm akrân 'yr abôx kêt karô. Gora ar amijâno dja. Dja gar ajô ajaxwemo krax ne kam aje mýjja djì pyràk, aje akrôre djì pyràk. Kute mrâmri ne me kute akrôr tep ka'õnh nhym kute prîne ngô jaêr ne kute tep nhimexo ba ja pyràk. Gora ar amijâno dja. Dja me'ô axwemo krax ne kam amikôt me akrâptimâ axwe jangij. Gora ar amijâno dja.

¹⁶⁻¹⁷Ne ajte ar ajô aprô prâm karô nhym me niredjwî 'ô mjên prâm karô gora ar amijâno dja. Kwârîk wânh ar ajô abê Ixau kêt. Gora ar amijâno dja. Ixau ne pykabê mýjja kakritjabit kum kînh ne kam kîjrûm mýjja mextire ja kum kînh kêteikumrêx. Ixau ne kutewa nhym kam kôt bâm kute Metîndjwînhmâ kum,

—Dja ga o rax ne o kînh, anhîr kadjy nàràm kute kum ô nêkrêx kunîrer kadjy nàràm bit 'â no tîx.

Nhym Ixau kute àkurbît mar ne kam kamyjamâ ô kwî krêñ djà pydji pâñh mýjja kuni kanga. Nhym kam tûmrâm kum kînh ne kam te 'â o ane. Nhym bâmja nê ne. Nhym amim ngryk ne te mýrkam 'â bâmo ane. Nhym tu ate krâ. Ja ne gar arîm ama. Gora ar amijâno dja.

¹⁸Ê, ate ne Metîndjwînh amrêbê me bakukâmâremâ kukrâdjâ tûmjao kato nhym bep ate ne ajbir me aga akamingrânydjwîymâ kukrâdjâ noyo kato.

Amrêbê ne me bakukâmâre krânhbê Xinaj'yr mõn bôx. Nhym pô:ko nhý nhym kum kakrâtyk ne kum ipôk nhym kam kam akamât kô ty:k ne. Nhym nadjwî

kam krar ne adjênhô dja.¹⁹ Nhym potidjwŷ kakôr tŷx ne, nhym Metîndjwŷnhdjwŷ ökreti:rekam kabëñ. Nhym me kuman kam umaje amra:n kum,

—Kwārik wānh ga ajte me imā akabēn kêt, ane. ²⁰Nhym Metīndjwỳnh arȳm memā,

“Kwârîk wânh me krânh kupênh kêt. Dja ga me abêngôkre 'ô nàr mry 'ô krânhreja kupê ga me arym këno titik ne abî”, ane.

Nhym me kuman kam umaje àmrao kumex. Te ku'lé tÿxmã. ²¹Nhym
Môjdjêdiwÿ omûn kam,

"Jie kum bep jmā ūma. Nā bām ūmajie itertet ne", ane.

Djâm uma ngri: got. Nâm â pykabê Metîndjwînh nhô krânh ane. 'Yr ne
me bakukâmare bôx

²²Nhym bep ajbir ne Metīndjwŷnh me akamingrānymā kukrādjà nyo kato ga kam ar krānhbê Xijāo, Metīndjwŷnh nhō pyka'yr mōn bôx. Kajkwakam ō pykabê Djeruxaré'yr bôx. Kam ne Metīndjwŷnh tīn ne ar ba, nhym kadju mrânh djwŷnhdjwŷ kamā ar ba. Kadju mrânh djwŷnh kräptī:. Me'ā akre kubê 1.000.000 kräptī:. Näm me'ā akre kute pi'ô pyràk ne kînhitre ne kute Metīndjwŷnhmā rax jarënhmā ar aben pydjin ba.

²³Kamādjwȳ ne Metīndjwȳnh nhō me ja kunī aben pydji. Metīndjwȳnh nhō me ja kumrēx kute amikajmā'ā marja ne me aben pydji. Amrēbē kute kājkwakam pil'ōk no'lōkkam me idji janhōrja tām ne arȳm kamā'ā aben pydji. 'Yr ne gar bōx. Bēnadjwȳr rax kute me kunīmā pānh jarēnh djywȳnh kubē ne Metīndjwȳnh, 'yr ne ga me bōx. Ne ajte me karō, me pykakam ar bari katāt mrānh nhym Metīndjwȳnh kute me'ā mex rēnh, me ja karō'yr ne gar bōx.

²⁴Be, Jeju'yr ne gar bôx. Jeju kute me bamâ kukrâdjâ ny jarênh mâmjdji ne kute o kator, ne kute ta kamrô bikapînkôt me bajo mex, 'yr ne gar bôx. Jeju kamrô kute mexo Abeu kamrô jakrenh mexi. Amrêbê ne me bakukämärebê Abeu tyn kamrô ajkapî nhym me omûn kam pânghbit jarê,

—Gora gê on o pãnh, ane.

Nhym bep me kute Jeju kamrô markam ne me.

—Met̄indjw̄y়nh ne Jeju kamrōkōt tu me bajaxweo akno, ane.

Be, Jeju mextire'yr ne gar bôx.

²⁵Bir þe, kam ne þa ar amā.

—Gora ar amijāno dja gē Metīndjwŷnh ar amā kabēno dja. Kwārīk wānh ar aiō kabēnbē iām akrâ kêt. Gora ar ama.

É, amrébê Môjdjê kute pykabê memâ kabén jarénhkam me'ô kabénbê jâm krân ar ba djâm kute kum o pânh kêtymâ? Kati, Metîndjwîn ne príne memâ o pânh. Nhym bep ajbir ne Metîndjwîn kàjkwa kurûm me bamâ kabén jarë. Nhym mexo amrébê pykabê kabén ja jakrenh mex ne. Be djâm gwaj badjwý kabénbê jâm bakrâ djâm kute gwaj bamâdjwý o pânh kêtymâ? Arkati, dja príne gwaj bamâdjwý o pânh. Me kute Metîndjwîn kabén marbê jâm krâja gêdja meo bikênh mex ne, ne kam me kute Môjdjê kabén marbê jâm krâ ja pânho akrenh mex ne.

²⁶ Amrēbê ne kabēno pykabit karngrōr kajgo nhym tertet. Nhym bep ajbir ne kabēn pydjin arēn memā,

“Djām pykabit ne ba ije karngrōrmā? Dja ba ï ajte kàjkwadjwý karngrō”, ane.

²⁷ Be, kute “Dja ba ajte” anhŷrja ma. Metīndjwŷnh kute mŷjja kunî nhipêx ja gêdja ajte karngrō nhym tu apôx ne rôrôk ne kunî akuno. Nhym bep mŷjja jarij tŷxjabit dja arek arjj. Tâm ne rôrôk prâm kêtakumrêx.

²⁸ Be, Metīndjwŷnh nhô mŷjja dja rôrôk prâm kêt kumrêx. Metīndjwŷnh kute õ pykakam ar me bajo baja gêdja tým prâm kêtakumrêx ne arek gwaj bamâ nôr râ'ã râ'ã ne. Tâm ne me bamâ arê gwaj tu 'yr babôxkumrêx. Kadŷj, Metīndjwŷnh kute õ pykakam ar me bajo baja tým prâm kêt tâm ne gwaj bamâ nôr râ'ã, kadŷj dja gwaj bakînhkumrêx ne ar baban kum amikînh jarê. Kum amikînh jarêñ kum rax jarêñ kam kum badjâpênh mextire gê gwaj bakam kînhkumrêx. Gora gwaj kam bapijâm ne bamâ uma. ²⁹Djâm uma ngri got. Dja prîne meo apêx. Kute mrâmri ne kuwy pôkti kute prîne mŷjja bôr ne o apêx ja pyràk. Dja ã Metîndjwŷnh meo apêxo ane.

Kute memâ 'ã karôo ino rer.

Kor 1.10; Tex k 4.1; Ped k 2.11

13

¹Gora ar abeno akamyn mâ amâ aben jabê râ'ã. ²Gora ar me bajtemwâ man anhûrkwâmâ amiwŷr meo wangjê ne mekam adjukaprî. Nâm me kwây â anen aminhûrkwâmâ kadŷj mrânh djwŷnh kwyo wangij ne o djuw mex. Kute kraxkôt mar kêt ne tu o djuw mex. ³È, gora ar mekbê ijê djâkam ar ku'êja ma. Dja gar gadjwŷ aje ar ro'ã mekbê ijê djâkamaku'ê mân prâbê ar ô'ã atokryn akâ djân akaprin ar aba. Kwârik wânh gar ate akrâ kêt. Dja gar â arkôt ane. Me kute prîne aro bikênh nhym ar tokryjadjwŷ gora ar ar ama. Dja gar ar ô'ã akâ djân atokry ne. Be, tâm ne ja. Gêdja ba ajte ar amâ mŷjja 'odjwŷ jarê.

⁴Me abenwŷr bakam ne mrâmri mŷjja mexkumrêx. Dja gar aprô'yr aban kam aprô djwŷ:nh'yrbit mrâ. Nhym me niredjwŷ mjên djwŷnhbit ma. Me kwây ne me me prô prokam no kêt ne. Nhym bep ar ga. Ar ga dja gar akunî me prô prokam apijâm ne aprô pýnh ne. Kwârik wânh ga ar krô'ã aprô kêt, gê me nija krô'ã mjên kêt. Me prô prâm, me mjên prâmja dja Metîndjwŷnh memâ pânh jarê. Me kute me'obê prô nár mjêno àkînh jamâdjwŷ pânh jarê.

⁵Kwârik wânh gar pi'ôk kaprî prâmebit ar aba kêt. Dja te ar anhô mŷjja ngrire gar tu o amikînh. Mŷkam? Bir, Metîndjwŷnh ta dja ar ajo djuw mex. Arŷm ne ar amâ,

“Dja ba me akurûm itêm kêtakumrêx.

Dja ba me akanga kêtakumrêx.

Dja ba me ajo iba râ'ã râ'ã ne”, ane.

Ga Metîndjwŷnh kute ar gwaj bajo ba râ'âja pumû. ⁶Bir be, kam dja gwaj batŷx ne banhôkre kadjwŷnhbê amim,

“Metîndjwŷnh ta ne kute ijo ba djwŷnh.

Kam dja ba itin prâm kêt.

Mā ne me kute ijomā”? ane.

Dja gwaj ã amim ane.

⁷È, gora ar kute ar ajo ba djywñh ma, ar kute ar amã Metindjwÿnh kabën jarênhja dja gar ama. Ar kute kôt amijo ba mex rã'än ar ty. Ga ar kute amikajmã'ä Jeju mar ne 'ä ngrà tÿx ja pumü. Ar ta ne ar arÿm ty. Ar ja dja gar amikam ar aman kam ar'ä amijakren ar aba. ⁸Nà, nãm ar amikajmã'ä Jeju ma. Jeju Kritu pydji. Atemã kêt. Amrêbê tãmÿ ne ajbir aje tãm ne. Tãm gêdjä rã'ä rã'ä rã'ä ne. ⁹Kwärïk wãnh me kute apÿnh mÿjja'ä ujarênh nyo ar anoo biknor ar o baja kwärïk wãnh o ar anoo biknor kêt. Metindjwÿnh ta ne ukaprïköt gwaj bajo tÿx gwaj katât mrã. Kam ne mexkumrëx. Bep ate ne me ta kukràdjâköt mekbê me àkur djà pyma. Kam ne punure. Näm me te o anen arïk ar ba.

¹⁰Ate ne me bakukràdjà ny. Kritu ta ne Bämmä me bakadjy amingã nhym me kubï. Nhym me bajaxwe pãnh ty. Nhym bep me kute kukràdjà tûm ar o ba rã'äja, me Metindjwÿnh nhö kikrekam àpênh ja kute Jeju me bamã tykja mar këtkumrëx, ne Jeju nhö kukràdjà nyja mar këtkumrëx. Nhym Metindjwÿnh kute me ja jaxweo biknor kêt ne kute meo kra këtkumrëx.

¹¹Kukràdjà tûmköt ne me kadjy Metindjwÿnh mar djywñh nhö bénjadjwÿr rax mry pan kamrôo atom ne o tê. Metindjwÿnh nhö kikre kadjwÿnhbê kumoka'êmä o tën o wadjà. Me axwe pãnh ne kum kungä. Metindjwÿnh kute omûnh ne me axwekam ngryk kêt kadjy. Nhym bep mry nhïja ne me atykmä kum angij nhym prïne xêr. ¹²Kôt ne Jeju atykmä tokryn ã tyk ane. Ta kamrôo kute prïne me bajo mex kadjy. ¹³Kam dja gwaj atykmä jêt djaja'yr tê. Kôt gwaj batokry nhym me kute kôt gwaj bajapry gwaj kudjwa bapijammä.

¹⁴Djâm pyka jakam ne gwaj banhô pyka? Kati, nhym bep amré mör rïnâ ne gwaj kam ama nhym rã'ä rã'ä rã'ämä. Kam dja me gwaj bajapry gwaj ate bakrä. Kwärïk wãnh rã'ä. Mrämri dja tu ã ane. Kýjrûm ne gwaj banhô pykakumrëx, gwaj banhô krírax djywñh. ¹⁵Bir be, gwaj banhô pyka gwaj bamä nõr nijkam amakbê mä Metindjwÿnhmä mex jarênh rã'ä ne. Gwaj baje amikajmã'ä Jeju markam dja gwaj ã Metindjwÿnhmä anhÿr ar baba rã'ä ne. Gwaj baje Metindjwÿnhmä aminhõn baje idji jarênh ar o babaja dja gwaj õ ane. Kam dja Metindjwÿnh gwaj bakam kïnhkumrëx nhym kam mrämri kute amrêbê mete Metindjwÿnhmä mry par ne kum õr nhym mekam kïnhkumrëx ja pyràk.

¹⁶Gora ar abenkam adjukaprin aben man ar abeno aban anhödjanhköt abenmä mÿjja ngä. Gora ar mä aman 'ano dja. Gêdjä gar ane nhym arÿm ar akam kïnh. Kute amrêbê mete mry par ne kum õr nhym mekam kïnh ja pyràk.

¹⁷Ar kute Metindjwÿnhköt ar ajo ba djywñhja gop ar kabenköt amijo aba. Dja ar ar amã mÿjja'õ jarë gar tu aben kêt ne akrànmä kôt aba. Näm ar prïne Metindjwÿnh kabëno ar ajo djuw mex ne ar ajä ukanga këtkumrëx. Mÿkam dja gar arköt amijo aba? Bir, Metindjwÿnh kute ar kukjêr nhym ar kute kum amiköt amijarênhmä. Kam dja gar arköt amijo aba nhym kam ar kïnhkumrëx ne. Ar kïnhkumrëx ne amiköt kum amijarë. Dja gar ã aro anhÿr kêt nhym kam ar kum amijarênhkam kaprïre ne. Gar gadjwÿ axwe amikam adjumar. Be, tãm ne ja.

¹⁸Gop ar Metîndjwînhmâ ar ijarênh râ'â. Ar ije amikam ijaxwe 'ô mar kêt ne ije kôt amijo iba prâmâ, Jeju kute imâ kukrâdjâ jarênh kunîkôt ije amijo iba prâm kam gêdja gar kum ar ijarênh 'âno dja. ¹⁹Gora ar on kum ar ijo a'wŷ. Dja gar kum ar ijo a'wŷ bar amikrâ kêt ne on arîy wâm ar awîr bôx.

²⁰⁻²¹Gê Metîndjwînh ar amâ mex jangjê ga kam ar apŷnh mŷjja mex djâri kunîo amiptân ar o aba. Metîndjwînh kute memâ umar mex jarênh djwînh ta gêdja ar amâ o ane. Gar kam kabênkôt akabêñ ne kôt ar amijo aba. Kute ar ajâ amim karôkôt ar amijo aba. Metîndjwînh gêdja ar angrêk gar kôt amijo aba mextire. Nhym kam ar akam kînhkumrêx. Jeju Kritu ta gêdja ar ajo tŷx gar kôt amijo aba. Täm ne kubê me bapumûnh djwînhbê kumkati. Metîndjwînh ne me tyk kurûm akubyn Bênjadjwîr Jejuo tîn ne o kato. Nhym kam kubê me bapumûnh djwînhbê kumkatikam prîne me bapumûnh 'âno dja. Mrâmrî ne kute mrykîlâtomti pumûnh djwînh kute prîne amim o djuw mexkôt kute omûnh ja pyràk. Nâm â me bajo mrykîlâtomtin prîne me bajo djuw mexo âmo ane. Mŷjkôt ne kubê me bapumûnh djwînhbê kumkati ne raxo kute me omûnh djwînh kunî jakrenh? Bir, kute Metîndjwînhmâ aminhôr nhym me kute bîn nhym kamrô bikapînkôt. Be, kamrô bikapînkôt ne ajte me bamâ kukrâdjâ ny jarênh mâmjdji ne o kato. Jeju nhô kukrâdjâ nyja dja râ'â râ'â râ'â ne. Ê, gora gê me Kritumâ kum kubê kumkatiti; umati, mexo tuknî jarênh râ'â râ'â râ'â ne. Täm ne ja.

²²Ê, akmere ar, àpnöhîre ar, gora ar pi'ôk no'ôkkam ikabêñ ja ma. Tu akrânâmâ maro tên inomâ amê. Ije pi'ôk no'ôko ar amâ tŷx jangjênh kadju ne ba ar amâ pi'ôk no'ôk ne. Ije ar amâ pi'ôk no'ôk krânne.

²³Ê, ba ar amâ arê gar ama. Nâm me gwaj bakamy Ximoxi mekbê ijê djârûm kaba nhym amrê têmmâ. Gêdja on bôx jabej bar iro'lâ wâm tên bôx ne ar apumû.

²⁴Nâ bâm ar akunîo ama ne. Gora ar ar kute ar ajo ba djwînhwâmâ ar ijarê. Ne Metîndjwînh nhô me mextire wâmâdjwî ar ijarê. Nhym pykabê Itarijikam me kute Jejukôt abeno kamyja ne me ar ajo ama:n ar amâ amijarê.

²⁵Gê Metîndjwînh ukaprîkôt ar akunîo djuw mex. Täm ne ja.